— Tuuuu !..

YILIN İLK ÇEKİLİŞİNDE
GENE
5
MİLYON
TÜRKİYE İŞ BANKASI

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLES :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rıfat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Hüseyin Korkmazgil, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık, Erdoğan Özer.

⊙

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

YIL : 42
Cilt : 6 — Sayı : 3
16 Ocak 1964

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

KIRMIZI OYLAR!

TÜRKİYE'nin siyasi itibarı bir papazın kanlı elinde açık eksiltmeye çıkarıldı. Eğer Kıbrıs'ta bir Türk çoğunluğu olsaydı, eğer bu kanlı oyunu bir müslüman hoca oynasaydı, Ada'ya çoktan Haçlı ordularının çıktığını görürdük.

Onların kanı, bizim kanımıza benzemez: Her damlası yakuttur!

İşte, Atatürk'ün ölümünden sonra, iktidarın yalnız kahrını çeken sayın İnönü, böyle bir «Varolmak, yahut yok olmak» dâvası karşısında...

Bir milletin şerefi, itibarı üstüne hançerler kalkınca, artık içeride «Sen, ben» pençeleşmesi kalmaz, artık kinlerin, hınçların yumrukları gevşer, artık diş gıcırtıları kesilir, artık gözlerdeki kıvılcımlar birer damla yaş olur, değil mi?

Biz bunu umduk ve bu düşünce, bu duygu iledir ki, geçen yazımızda «Üçüncü koalisyona, tek çekimseri olmıyan silme güven oyu» istedik.

A.P. nin başında eski bir general vardı. Asker ocağında yetişmişti bu ihtiyar. Eğer bugün sağ ise, tesadüfün kurşunundan kurtulduğu içindir. Kimbilir, kaç sınıf arkadaşının, kaç silâh arkadaşının kanlı künyesi kalbinde ve hafızasında yatıyor.

Onun palası, ister gümüş olsun, ister altın, bu saldırı karşısında, birden cephe değiştirmeli ve dış tehlikeye karşı dönmemeli miydi?

Ya Hasan Dinçer?.. O kırk altı seçimlerinin efendi demokratı Dinçer?.. O hiç bir zaman büyük zekâ, büyük devlet adamı vasfı göstermeden küçülmemiş Dinçer?.. Ondan, onun ılımlı politikasından bu sonucu kim umar, kim beklerdi?.. Sandığa attığı kırmızı oy, parmaklarını nasıl yakmadı, hâlâ şaşıyorum!

Meclisin, başında taşıdığı «Büyük» sözünü benimsemiş milletvekillerimiz yok değildir. İşte Nihat Erim, işte Kasım Gülek, işte Avni Doğan...

Birincisi, baba evinden bir yıl uzaklaştırılmış, ikisi büsbütün atılmış bu üç insan, İnönü'ye verdikleri beyaz oylarla, yalnız kendi alınlarını değil, iç politikamızın yüzünü de ağarttılar!

Sonra vicdanının kararını, partisinin kararına feda etmiyen Abdülhak Kemal Yörük'ü, saygı ile selâmlarız.

Bu milli imtihanda, bahtiyarlıkla söyliyelim, sayın Alican, profesör Gökay, duygulu insan Aybar da kendi partilerini aklın, insafın, vatanseverliğin yoluna yöneltmekte sahiden övünülecek ve sevinilecek vicdanlı aydınlar çabası göstermişlerdir.

Kıbrıs, şimdi, Lozan antlaşmasının çetin ve başarılı müzakerecisi, İkinci Dünya Savaşı'nın eşsiz politika kurmayı İnönü'nün temkinli elinde...

Atatürk'ün 19 Mayıs'ta Samsun'a çıktığı günleri yaşıyoruz sanısı içinde yedi düvele meydan okumamızı istiyenler, bize şu korkunç hakikatı gösteriyorlar: Memleket idaresi ellerine geçerse başımıza ne belâlar getireceklerini!

Dışişleri Bakanlığının, dünyaya, cam gözlerle boş pencereler gibi baktığını ve hiçbir şey görmediğini bilmiyor değiliz. Onu yakasından İsmet Paşa tutmazsa elbet Türk basını tutacaktır!

O huzur günü gelinceye kadar, kalemlerimiz ve fırçalarımızla sayın İnönü'nün savunucusuyuz.

Yusuf Ziya ORTAÇ

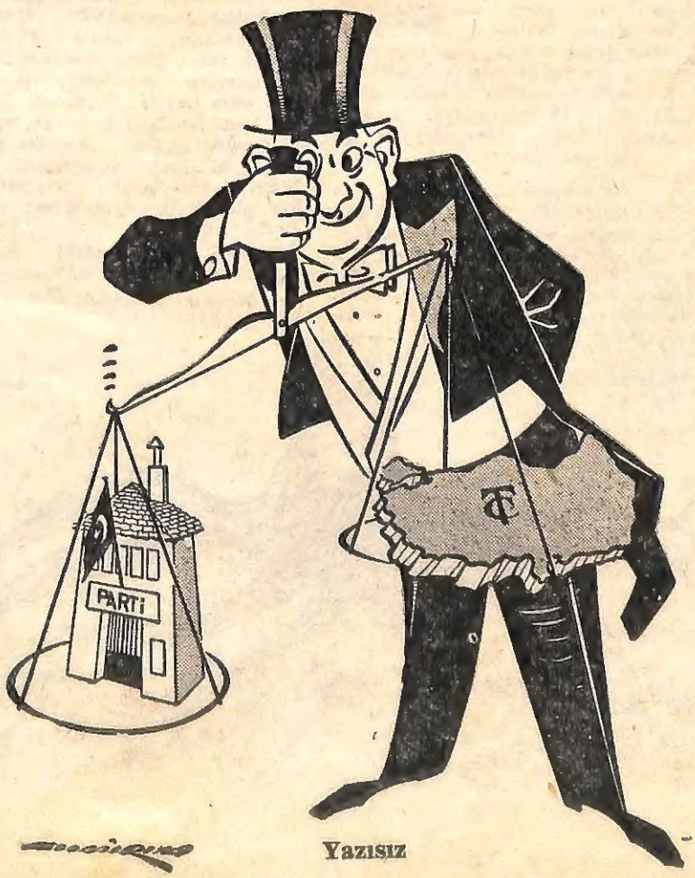

Yazısız

Barbaros!

Barbaros şarabı piyasaya çıkıyormuş!

Çıksın... Çıksın ama, bugünlerde, bizim şarabından çok Barbaros'un kendisine ihtiyacımız var!

※

Birdir!

Haşim İşcan kolları, paçaları sıvadı. Ha babam... En lüzumluyu arıyor, en ucuzu seçiyor ve en faydalıyı yapıyor... Yer altı geçitleri bunlardan biridir. Gureba Hastanesi'nin önünde, Aksaray'da, Çarşıkapı'da, Osmanbey'de ilk yeraltı geçitleri yapılıyor.

Zaten İstanbul'un yarısı, bodrumlarda, mahzenlerde, zemin katlarında köstebek hayatı sürmektedir! Eh, yavaş yavaş yollarımız da yer altından geçerse, hayat ile memat arasında pek fark kalmaz, sağlığımızda toprak altına alışırız. Zaten ne demiş şair: «Altı da bir, üstü de birdir yerin!»

Fesliyan Çiçeği

Adnan Veli

— Alô.. Ora nire?.. Parti genel merkezinin başkanlığı mı?.. Ağnamadım.. Duyulmuyor canım.. Nire didin?.. Haa, Edalet Partisinin Genel Başkanlığının merkezi mi?..

— Evet diyoruz yahu.. Anlamıyor musun?..

— Eyi duyulmuyor.. Ben Edalet Partisinin Genel Başkan merkezini arıyorum..

— Burası dedik ya..

— Orası niresi?..

— Burası Adalet Partisinin genel merkezi..

— Tamam işte.. Ben de orayı arıyorum.. Bura Kastamonu..

— Neresi?..

— Kastamonu..

— E, peki.. Ne olmuş?..

— Beyim, siz kimsiniz?..

— Canım, benim kim olduğumu ne yapacaksın?.. Sen kimi arıyorsun?

— Partimizin Genel Başkanı Gümüşbabamız orada mı?..

— Hayır, burada yok..

— Nirde acep?.. Biliyor musun?..

— Toplantıda..

— Ne doplantısında?..

— Merkez Yönetim Kurulu toplantısında..

— Ne için doplanmış o didiğin?

— Partinin işlerini görüşmek için..

— Bizim partinin işi bitmiş gayri.. Sen ne gonuşuyon?. .

— Niye işi bitsin?..

— Burlarda çok fena havadisler dolanıyor.. Bunun çaresi ne ise, çaresini ağnatın da yapalım..

— Ne havadisi dolanıyormuş?

— Beyim, sen kimsin esas.. Onu diyiversene bana..

— Ben Genel Sekreterin sekreteriyim..

— Yaniya ki, dıdının dıdısı.. Ben sennen ne gonuşurum Parti için?..

— Sen kimle konuşmak istiyordun?

— Gümüşbabamızınan..

— Yok dedik ya..

— Peki, kim var orda hatırı sayılır?.. Esas adama benzer bi kimse yok mu?..

— Yok!

— Nasıl iş bu be bilâder?.. Gosgoca partinin tek bir adamı bilem yok..

— Canım hepsi toplantıda dedik ya.. Sen ne sormak istiyorsan sor bana..

— Beyim, bura gaynıyor.. Havadisler fena..

— Ne için fena?..

— Biz bu partilileri nasıl dutcez?..

— Ne varmış partililerde?..

— Tevatür çok yayıldı.. Ratyo da söylemiş bunu.. Duyan çok..

— Neyi?..

— Sözüm eşikten dışarı, Gümüşbabamıza «erkek isen şu Govalisyonu gur bakalım» dimişler.. O da ilk siftah gurarım dimiş.. Soradan Alicanınan, Hasan Dinçerinen tezekkür olduktan sonra, gurameycâm dimiş.. Doğru mu bu lâflar?..

— Evet.. Doğru!.

— Yimin et..

— Yemine lüzum yok.. Doğru!

— Essahtan guramıyo mu Govalisyonu?..

— Kuramadı..

— Tuh be.. Yazık be.. Niye guramadı acep?..

— Şartlar elverişli olmadı..

— Şartı da neymiş bunun canım?.. Biz onları seçerkene şarttı şurttu deyi bi şey düşündük mü?.. Gözü gapalı virdik pusulalarımızı... Şinci biz burda tüm ümmeti Muhammede ne cüvap vircez?.. Halk Partisinin bi Başganı var burda.. Tövbe Rappime.. Onun dilinden nasıl gurtulur insan?..

— Ne yapıyor?..

— Gayfelerde bizden birini gördü müydü, yumruğunu fesliyen çiçeği gibi büzerekten «Sıkı mını?..» deyi kikirdeyor.. Bu lâf, argadaşların namusuna dokanmış.. «Bak dimişler, elini bi daha öyle yaparısan, senin gafanda bi düzüne zopa gırarız» deyi tehditlemişler.. Şincik herif hiç bi lâf söylemeyor emme, urbasının yakasına fesliyan çiçeği dakmış, gayfe gayfe dolanıyor.. Bizimkiler Mütteyi umuma danışmışlar. Fesliyan çiçeğinin ganunda heç bi mattesi yazılı değeldir diyerekten bi şey icap itmez dimiş.. Biz şincik bu fesliyan çiçeğinnen bu adamı burlarda nasıl dolaştırırık beyim?..

— Orasına ben karışamam.. Fakat memleket şartları ve olaylar bugün için böyle icap ettiriyor..

— Canım bu govalisyonun gurulması nedir ki be?.. Bize bilem bi haber salaydınız, burdan iki gamyon adam doldurup getirincek bu iş hallolurdu.. Bu govalisyonun niresinde zorluğunu buldunuz?.. Nesi varımış bunun gurulmıyacak?.. Sonra, ben size bir şey diyem mi?.. Bu govalisyonu da guramadıktan kelli neyi gurarsınız siz?..

— Canım, ben şimdi sizlere bunun cevabını verecek değilim..

— Nasıl virmezsin.. Alô.. Sana diyorum, sesimi duyuyon mu?.. Alô... Hişşşşt beri bak, alôo.. Hey Yârappim be!.. Niye gapandı bu telifon?.. Alô.. Santıral bayan?.. Alô... Bayan.. Niye bu gapandı habarsız?..

— Mükâleme müddetiniz doldu efendim..

— Nasıl doluyormuş?..

— Altı dakika oldu efendim.. Üst üste iki mükâlemeden fazlasını yapamazsınız..

— Yaparım..

— Efendim, bize verilen emir böyle..

— Canım ben nireyinen gonuşuyordum, biliyon mu?..

— Beni alâkadar etmez beyfendi..

— Beri bak.. Sen azcık dili uzun santrallardansın besbelli.. Buranın tüm santıralları Edalet Partisi deyincek gul gurban olurlarıdı bize.. Angarayınan gonuşmıya, santıraldan yana heç bi sıkıntımız olmadı ki.. Hadi sen beni diyne de, aç şunun yollarını gene.. Vallaha yarın biz de bi govalisyon gurarsak, seni Fizan'a sürdütürüm.. Sen melmeket işleriyinen oyuncak mı oynuyon?..

— Niye beni sürdürüyor muşsunuz?.. Ben vazifemi yapıyorum..

— Senin vazifen milli iradeye hizmet etmektir!

— Siz nasıl olsa koalisyonu kuramıyacaksınız ki..

— Kim kuracak ya?

— Bugün de İsmet Paşa kuracak, yarın da İsmet Paşa kuracak, beş yıl sonra da İsmet Paşa kuracak.. Cumartesi, Pazar günleri çalışmazsa yirmi yıl sonraki koalisyonu da İsmet Paşa kuracak..

— Beri bak santıral!.. Ağnadık İsmet Paşanın santıralısın sen! Aç şu yolları bana...

— Açamam efendim, açamam..

— İsmet Paşamızın hatırısı için aç öyleyse..

— Ne dediniz?.. Durun.. Bir dakika beyfendi.. Bakın şansınız varmış.. Bir kanal boşaldı.. Şimdi bu kanalı size bağlıyorum..

— Hadi bağla.. Afferim gızım.. Alôoo.. Edalet Partisi mi?.. Haaa, bey, sen misin?.. Deminki bey sen misin gardaşım?.. Ne diyordum?.. Nasıl guramazmış govalisyonu?.. Eh Gümüşpala guramayıncek, helbet İsmet Paşaya virirler.. Vallaha ne desem boş.. Zaar biz yağnış yerin gapısını çalmışık.. Eğerkim hoca lâfından dışarı çıkacak olsam, gider İsmet Paşanın elini öperim emme, buranın vaaz hocası, İsmet Paşanın elini öpen cehennemde yedi yıl fazla yanar diyerekten vaaz virdi de, Allah gorkusuna öpemiyom.. Yoğsam tam eli öpülecek adamımış..

— Canım, ne yaparsan yap, dangalak!

— Bana dangalak diyecek adamın ağzını ben, Halk Partisinin seçim pusulasını yırtar gibi yırtarım.. Bana dangalak diyemen sen..

Ve çaaat diye telefonu kapayıp «Yüksek Başkanlığa» istifasını yazdırmak için arzuhalci Ali Döktürü'nün yazıhanesine doğru seyirtti.

Adnan Veli

* * *

Demokrasi oyunu

Bilmem dikkat ettiniz mi?..

Bütün oyunlar, uzuvlarımızdan birinin kullanılmaması esası üzerine kurulmuştur.

Meselâ fulbolda ayak kullanılır, kafa vurulur da el katiyen kullanılmaz.

Meselâ basketbolde el kullanılır da kafa vurulmaz.

Demokrasimizle biz de dünyaya yeni bir oyun getirmiş oluyoruz...

Bakın, her tarafımızı kullanıyoruz, fakat kafamızı aslaaa!

Ahtapot!

7 gün

İşcan — Bizim programımız ismimizde yazılı: Önce iş, sonra can!.

PAZARTESİ :

İzmir Belediye Meclisi bir toplantı yapmış, önemli bir toplantı, hayatî bir toplantı: Başkana ne maaş verilecek, biiiir... Kendileri oturum başına ne alacaklar, ikiii...

Vur aşağı, tut yukarı, açık arttırma, açık eksiltme derken, üyelerden biri sormuş:

— Başkan bey, sen söyle, ayda kaç lira maaşla geçinebilirsin?

Osman Kibar:

— Vallahi demiş, siz ne münasip görürseniz.. On binle de geçinirim, yirmi binle de...

Bravo... Başkan'ın «Kibar»ı böyle olur!

SALI :

Şu meşhur soprano Maria Callas var ya... Hani şu milyoner, pardon milyarder Yunan armatörü Onassis'i karısından ayıran Callas.. Hani şu adının Türkçe okunuşu kalas olan Callas ne demiş, biliyor musunuz? Zavallı Kennedy'nin zavallı karısı Jackline aleyhinde bir hayli mırıldandıktan sonra söylediklerine bakınız:

— Kız kardeşini Onassis'e yaklaştırdı ve benim ayrılmama sebep oldu.

Sonra ilâve etmiş.

— Onassis gibi bir dosttan ayrılmak kolay değil!

Callas'ın bu sözü bir kelime değişikliği ile doğrudur: «Dost» yerine «milyarder» sözünü koyarak:

— Onassis gibi bir milyarderden ayrılmak kolay değil!

ÇARŞAMBA :

Cumhuriyet gazetesinde bir spor incelemesi okudum:

Atıcılıkta ilerlemişiz!

Şaşılacak şey değil bu netice. Demokrasinin ilânından beri atıcılıkta yarış ediyoruz.. Hani Fuzuli: «Aldanma ki şair sözü elbette yalandır» demiş ya... Şairin bu sözü de yalan... Çünkü, yalan, şairin tekelinden çıktı. Artık, mısraın veznini bozmadan «Şair» yerine nice sözler oturtabiliriz: «Aldanma ki âlim sözü elbette yalandır», «Aldanma ki tacir sözü elbette yalandır», «Aldanma ki doktor sözü...»

Hayır, hayır.. En iyisi, en doğrusu şu:

«Aldanma ki insan sözü
elbette yalandır!»

Atıcılığın salgın halini aldığı bir ortamda, spor bunun dışında kalacak değildi ya...

PERŞEMBE :

Gazeteler Kıbrıs için tek çıkar yolun «Taksim» olduğunu yazıyorlar. Evet bizce de son çare bu: İki cemaati, bunca gayretten sonra bir araya toplıyamadık. «Toplama» olmayınca hatıra «Çıkarma» gelir. Ama bu da zor: İngiliz'ler «Asker çıkaralım» der demez dayattık: «Siz ne kadar asker çıkarırsanız biz de o kadar çıkarmak şartiyle...» Buna pekiy deseler, Yunanlılar dayatacak: «Biz de çıkaracağız» diye... Demek «Çıkarma» da faydasız...

«Çarpma»yı Rum'lar denedi. Hem de pek kahpece, pek alçakça... Bunun da sonu yok.

Eh, mesele toplama ile halledilmez, çıkarma ile halledilmez, çarpma ile halledilmezse, geriye ne kalır?.. Bölme!

Bölüşelim gitsin: «Bu bana, bu sana...»

Aman kardeşim Hasan, aç gözünü: Kanlı yumruklarını sallayıp «Bu da Hasan'a!» demesinler...

CUMA :

Şu otuz üç lokomotif meselesi var ya... Heni damat beyin «Ucuz etin yahnisi tatsız olur» diye savunduğu pahalı lokomotifler dâvası... Hani Paşa dede'nin özel demeçler dergisinde sayfalar dolusu renkli ilânları çıkan lokomotiflerin alınmasından vaz geçildi!

Eskiler «Parayı veren düdüğü çalar» derlerdi. Her şey gibi bu da değişmiştir: On binlerce ilân parası dağıtanlar «General Motor»un düdüğünü çalamadılar!

Bu olay, dilimize yeni bir atasözü kazandırdı: «Yanlış hesap Amerika'dan döner!»

CUMARTESİ :

Şimdi adına ortaokul denen Beylerbeyi Rüştiyesinde bizim Türkçe hocamız kimdi, bilir misiniz?.. Edebiyat Fakültesi «Metinler şerhi» profesörü Ferit Kan.

Bir tükenmez hazineydi Ferit Kan: Kırk yıl önünde diz çökseniz, yine, öğreneceğiniz birçok şeyler kalırdı onda.

Şimdi bakıyorum, nice tahsilli delikanlılar «Saygılarımı ve hürmetlerimi sunarım» diye yazıyor. «Bana arz etti» diyor.

Bunun tuhaf bir örneğini bugünkü gazetelerde gördüm. Tanınmış ses sanatkârımız Müzeyyen Senar, bakınız, dinleyicilerinin yılbaşısını nasıl tebrik ediyor:

«Hayranlarımın yılbaşılarını kutlar...»

A sayın bayan, insan kendi eliyle kendisi için «Hayranlarım» diye ilân yazar mı?

Doğrusu biz de Müzeyyen hanımın dil inceliğine hayran olduk!

Pazar

İstanbul Şehir Meclisindeki üçü A.P.li, ikisi C.H.P.li beş kadın üye elele vermişler:

— Önce şehir işleri, sonra parti diyorlar!

Demek memleketin içinde çırpındığı acılar karşısında erkek aklından önce kadın kalbi merhamete geldi... Bravo!

Bu güzel, bu mutlu davranışın yalnız Şehir Meclisi içinde kalmamasını dileriz. Partilerimizdeki kadın kolları da biribirine yaklaşmalı ve... Bu yolda da erkekleri peşlerine takmalıdırlar!

Dilimizde, vatanın adı, «ana vatan»dır, baba vatan değil... Şefkatin en sıcağı, ana şefkatidir, baba şefkati değil... Atasözümüz: Ana gibi yar olmaz der, baba gibi yar olmaz değil... Çektiğimiz zahmetlerin, ızdırapların acısını «Anam ağladı» diye anlatırız. «Babam ağladı» diye değil...

İşte bu sefer de o ince, o duygulu kalb, o kadın kalbi merhamete geldi ve sahici vatanseverliğin örneğini verdi.

Politikacı baylar... Politikacı hanımlarımızın eteklerini tutunuz!

KAYIP ÇOCUK

AZİZ NESİN

Son konuşmlarının üstünden iki hafta geçmişti, iki kabadayı avukatın yazıhanesine geldiler. Avukat,

— Oldu mu? diye sordu.

Şakaklarındaki saçlar ağarmış olanı,

— Galiba oldu, dedi, ama olup olmadığını siz daha iyi bilirsiniz, biz size anlatalım da olanları...

İki kafadengi, sözü birbirinin ağzından alarak anlatmaya başladılar:

— Siz bize burda «Günahtır, çocuğa bir kat elbise alın» dediniz ya, biz de burdan çıkınca Kapalıçarşıya gidip üstüne uygun bir takım hazır elbise aldık. «Bana çamaşır da alın, papuç, çorap da alın, bir de hamama götürün yıkanayım» dedi. Bir takım yetmezmiş gibi bizim arkadaş «Almışken iki takım çamaşır alalım garibe...» dedi. Güzelce yıkandı, berberde saçını kestirtti, giyindi kuşandı, o sıska sıçanı görsen, bir bey oğlu oldu çıktı ortaya. Derken «Ben bu oteli beğenmedim, başka otel isterim» diye tutturdu. Ulan zibidi, sen çöp yarillerinin içinde yatmaz mıydın? Darılır eder, küser gider diye bunları diyemiyoruz ki... Ne dese peki, ne dese eyvallah... Bunun bir de iştahı açıldı ki, bizim ikimizin yediğinden daha çok yiyor. Siz onu burda parmak kadar çocuk gördünüz de «Bu onüç yaşında yok» dedinizdi. Aman beyim, bir yemeğe içmeye düşsün de, oğlan bir şişsin, bir şişsin... Saatten saate şişiyor ve de boylanıp semiriyor. Demek ki oğlanın açlıktan derisi buruşmuş, yedikçe derisi gerildi. Onüç yaşında yok, dediğiniz oğlanı bir görseniz, on yıllık asker kaçağı dersiniz. «Bu elbiseyi beğenmedim, ısmarlama elbise diktirin» dedi. «Hem de iki kat elbise isterim, birini çıkarıp, birini giyerim» dedi. Ben dedim ki buna «Oğlum, anlaştığımız gibi senin hakkın onbeşbin lira. Biz sana her ne masraf edersek hesabına deftere yazıyoruz, sonra spor-toto'dan parayı alınca, sana ettiğimiz masrafı, senin onbeşbin lirandan keseceğiz. Onun için, gel sen bu kadar masraf etme.» Ne dese beğenirsin, «Benim param değil mi, istediğim gibi harcarım.»

Aman oğlan elimizden kaçacak diye ne dese ses etmiyoruz, ne buyursa başüstüne... Sağlıkla bir Adana'ya varıp da anasından vekâletname alsak, ondan sonra ver hissesini, koyver kuyruğunu... Bunca yıl sürtmediğim yer, görmediğim insan kalmadı, ömrüm hapishanelerde geçti, velâkin böyle bir mahlûk görmedim. Meyhane deyip tutturuyor, gidiyoruz meyhaneye... Su gibi rakı içiyor Bey. Haydi ordan başka meyhaneye, ordan başkasına... Biz arkadaşımla zilzurna sarhoş oluyoruz, bu piç onca rakıya bana mısın demiyor, bir de ikimizi atıp taksiye yatağımıza bırakıyor. Sabah uyanıp aylınca «Ulan oğlan kaçtı mı, eyvah...» diye fırlıyor, bir de bakıyoruz ki, banyosunu yapmış, tıraşını olmuş, tereyağınla reçelinle milyoner kahvaltısı ediyor.

Yiyip içtikçe azdı bu namussuz. «Ben karı isterim» diye tutturdu. Tövbeee, yahu bu yaştan sonra adımızı pezevenge çıkaracak... «Ulan oğlum, sen onüç yaşında bir sabi sübyansın. Sana karı ne demek... Şu Toto'dan paranı al, anan seni hayırlısıyla everir» diyorsak da söz anlatmak ne mümkün...

«Mahkemede yaşımı ondokuz yaptırmak için şahit istemez mi; işte bu karıları delikanlı olduğuma mahkemede şahit gösterirsiniz» diyor. Ona da peki, dedik... Sazlı gazinolardan şarkıcı karı beğenip seçiyor. Ağzının da tadını biliyor piç... Dünyanın parası yahu... Bu sefer de karılar içinden karı beğenemez oldu; sarışın isterim der, beyazı olsun der, körpeden olsun, der, olgunu bana lâyık der, eti gevşek istemem gayetle sıkış olmalı der... Adana'ya gidemezsek bir ayak önce, oğlan bizi bitirecek. Tren biletlerini aldık, yola çıkacağız. Bu sefer de «Ben dokuz yaşımdayken garip anamı el yerinde koyup gurbetlere çıktım. Para kazanıp anacığıma bakacak, el kapısına muhtaç bırakmıyacaktım. Dört yıl gurbette anama bir mektup bile gönderemedim. Şimdi eli boş anama varamam» dedi. Anasının elinden de vekâletname alacağımızdan karının gönlünü hoş tutmak gerek. Bey, bu piç bize anası için iki sandık ve de üç denk hediyelik eşya aldırdı. Bindik trene... Adana'ya tren yolu uzun sürüyor. Oğlan «Canım sıkılıyor» diye tutturdu... Eee canın sıkılıyorsa ne olacak, bunun burası tren. «Ufaktan kumar oynayalım» dedi. Yüzüp yüzüp kuyruğuna getirmişiz, bundan geri oğlanı darıltmak olmaz, ne dese eyvallah edeceğiz. Biz trende kumara çöktük. İkimizin de ömrü kumarda geçmiş, bizim işimiz ve de geçimimiz bu... Biz başladık barbuta ufaktan... Öğleye varmadan oğlan benim bir yüzlüğümü yürütmez mi, arkadaşımın da üçyüz kâğıdını .. Vay cibilliyetsiz. Öğle yemeğinden sonra yeniden çöktük kumara... Söküldükçe sökülüyoruz, paralar gidiyor yahu... Zarı sallayıp sallayıp sallayıp ta içimden «Allah» nidasıyla yumruğumu iman tahtama çarpıp atıyorum: ya iki-bir, ya hepvek... Oğlan zarı şöyle bir yuvarlıyor: ya dübeş, ya düşeş... Ulan, gözgöre oğlana ütülüyoruz. Beyim, sözün kısası, oğlan bizi yoluk kaza döndürdü. «Ulan, zar mı tutuyorsun yoksa...» diyorum «Ne demek, şimdi ayıp ettin, ustalarıma zar mı tutarmışım. Siz de zar tutun» diyor. Arkadaş bana işmar geçiyor. İkimiz de zar tutuyoruz, zar değil havada kuş tutsak para etmiyor birader... Piç bize «İçmeyince kumarın tadı çıkmıyor, ufaktan çakıştıralım» demez mi... Elinden kâğıdı alasıya ne dese peki... Başladık çakıştırmaya... İçtikçe yutuluyoruz ve de o piç içtikçe açılıyor... Arada bizim arkadaş hiddete gelip çocuğa elini kaldırıyorsa da, aman etme, diye zor tutuyorum... Trenden inerken bir hesaba vurduk ki, oğlan kumarda ikimizin üçbin lirasını sağmış, evet bizi has Kırım ineği gibi sağmış... Adana'ya vardık varmasına velâkin bir türlü oğlanın anasını bulamıyoruz. Bir otele yerleştik... Adana kazan biz kepçe, oğlanın anasını arıyoruz. Bizde paralar suyunu çekiyor, çünkü oğlanın masrafına dayanılacak gibi değil. Her gece bir barda sabahlıyoruz ve de oğlanı elimizden birisi kapacak diye iki yanında iki muhafız gibi beklemekteyiz. Hoş, içmeye başlayınca, oğlanın iki yanında sızıp kalıyoruz. Bereket oğlanın vicdanı temiz de bizi satıp gitmiyor.

İşte vatanım!

İnönü: «Memleket ameliyat masasında.» Dedi.

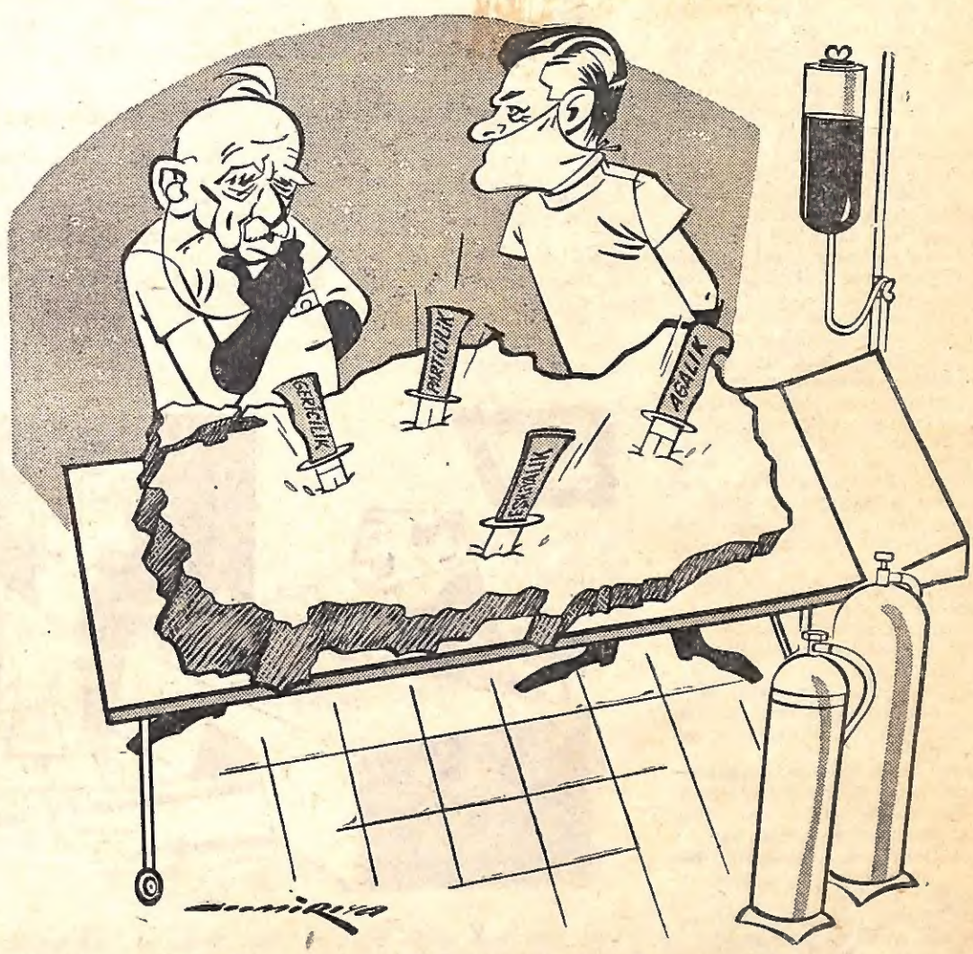

İnönü — Çok yara almış Satır, çoook!..

Ara tara derken kadının izini bulduk; Adana'da bir genelevde çalışıyormuş. Oğlana «Ulan hani anan kocamış karıydı, genelevde işi ne?» dedim, «Vallaha buna ben de şaştım, herhalde sermaye olamaz, belki oraya hizmetçi durmuştur. Vah benim namuslu anam, sen bu yollara mı düşecektin...» diye ağlamaya başladı. «Ağlama oğlum, insanlık hali, her şey başa gelir. Parayı alınca ananı bu yollardan kurtarırsın» diye avuttuk. Gittik geneleve... Evet orda böyle bir karı çalışırmış ama, dostu on sekiz yerinden ve bir de ilâve olarak göbeğinin ortasından şişlemiş, bir daha da hastaneye kalkan kadını gören olmamış. Düştük kadının izine. Hastaneden bir yıl önce taburcu olmuş. Ordan sazlı bir bahçede oyuncu olmuş, ordan bara girmiş çalışmış... Derken karıyı dağa kaldırmışlar, elden ele satarlarmış karıyı... Bulunacak gibi değil karı... Bir ay dolandıktan sonra Allahın izniyle karıyı bir tesadüfle bulduk. Gecenin bir vakti, sabaha karşı bardan çıkmış, sallana devrile otele giderken, oğlan karşıdan vuvarlanarak gelen sarhoş bir karının boynuna «Vay anam... Anacığım...» diye sarıldı. Hakikat, karı, bizim oğlanın anası çıktı. Hediyeleri karıya verdik. Oğlan «Benim garip anama harçlık olarak da iki bin lira verilecek» dedi. Onu da verdik. Karının elinden bir vekâletname alıp çıktık yola, doğru İstanbul... Mahkeme kararıyla, bildiğiniz gibi, oğlanın yaşını da büyütüp on dakuz yaptırdık ve kendi elinden noterlikten vekâletname istedik. Oğlan «Benim sözüm söz, vekâletnameyi veririm, siz benim yerime Spor-toto'dan çıkan üçyüzseksenbin lirayı alırsınız ama, ya sonra benim hissemi vermezseniz... Siz benim paramı peşin verin, sonra da ben vekâletnameyi vereyim...» dedi. Hele sen şu piçe bak... «Öyleyse gel hesaba oturalım» dedik. Oğlana yaptığımız masrafı bir de toplayalım ki onbin lirayı aşmış... Şimdi de mızıkçılık etmez mi... Yok, o kadar değil diye tutturdu. Adamı zorla kaatil edecek piç, bir şey değil, insan yerine korlar da adamın namı pislenir... Vur aşağı tut yukarı pazarlık sonunda dokuzbin liraya uyuştuk bununla; paranın üstü altıbin lirayı da eline saydık bir güzel. İkimiz de azrail gibi oğlanın başındayız ki, bizi aldatıp kaçmasın... Çünkü oğlandan benim gözüm yıldı. Arkadaşım da iyicene pirelendi. Biz iki yanından oğlanın kollarına yapıştık, notere gittik ve oğlandan umumî vekâletnameyi aldık. Oğlan «Gayri benim bir işim var mı?» dedi. İşi yok olmasına da ne olur ne olmaz diye, «Sen bu otelde kal, biz Ankara'dan gidip spor-toto'dan parayı alıp gelelim. Sana daha da para veririz» dedik ki oğlan bizi beklesin... Ve arkadaşımla Ankara'ya yollandık.

* * *

Bu işten ellibin lira alacak olan avukat, iki kabadayının anlattıklarını merakla dinliyordu,

— Demek böyle... dedi, paraları aldınız.

Kırsaçlı kabadayı,

— Ne parası yahu, dedi, neye geldik de ocağınıza düştük sizin... Paçayı zor kurtardık. Az kalsın kodesi boyluyorduk. Oğlan, spor-toto'da onüç değil, beş bilmiş. Makbuz koçanındaki geri kalan rakamları bir ustaca silmiş, üstüne başka makbuzun kâğıdını koyup yeniden düzeltip yazmış, onüç tutturmuş... Toto koçanını siz bozdunuz, hiyle yaptınız diye bizi tutmadılar mı?.. Kurtulana kadar akla karayı seçtik, kurtulunca da buraya attık kapağı... Aman, amana geldik bey, bize medet sizden, ocağınıza düştük...

Avukat,

— Parmak kadar çocuk düpedüz sizi dolandırmış, dedi, yalnız sizi değil, bizi de dolandırdı...

Avukatların sinirli olanı,

— Acıdım da, dedi cebine on lira da ben koydum...

Öbür avukat,

— Vay anasını, dedi, noter masrafını da cebimden yapmıştım...

İki kabadayıya,

— Artık iş işten geçmiş, daha ne istiyorsunuz? diye sordu avukatın biri.

— Bize bu çocuğu bulmanın bir yolu... Aman çocuğu bulalım, başka bir şey istemez.

— Çocuğu bulsanız neye yarar, paralar gitti. Nesini alacaksınız...

— Aman, iş bildiğiniz gibi değil, çocuğu bulalım... O çocuğu bulmazsak yandık, yandık biz...

Avukatlar birbirlerinin kulaklarına fısıldadılar: Bu iki azılı sabıkalı, çocuğu ellerine geçirirlerse, doğram doğram parçalar, parçalarını da köpeklere atar, çocuğu yok ederlerdi. Anlaşılan bunca yılın kaşarlanmış iki namlı sabıkalısı, bacak kadar bir oğlana kazıklanmış olmayı kendilerine yediremiyorlardı; çocuktan intikam alacaklardı. Belki de bir serseri çocuğun kendilerini kaz gibi yoldukları duyulursa, iki paralık olacaklardı; onun için çocuğu yok etmek istiyorlardı.

Avukatlardan biri,

— Çocuğu ne yapacaksınız bulup da, dedi, nasıl olsa paralar gitti, alamazsınız. Vursanız, öldürseniz başınız derde girer...

Kabadayılardan biri,

— Ne vurup öldürmesi, dedi, o çocuk bize yirmi bin liraya patladı. Ama öyle çocuğa yüzbin feda olsun... Onu bulsak, ustamız diye ellerinden öperiz. O bize gerekli bey... Onun her günü bin lira, her saati yüz lira... Öyle bir çocuk bir daha ele mi geçer? Biz dünyaya madik atmışken, oğlan bizi bile soydu da papuçlarımızı elimize verdi. Onu bulsak bir, ellerinden öpüp, «Aman bizimle çalış, sen bizim ustamız ol delikanlı» diyeceğiz. Çocuk değil, darphane... Aman, bize bulun çocuğu. Bugüne bugün, elimizde vekâletnamesi var, biz onun velisi, vasisi bile sayılırız. Her kaç paraysa dökelim, çocuğu bulalım...

— Resmi var mı sizde?

— Evet, bir resmi var, barda sarhoşken fotoğrafçı çekmişti. Resmi işte, yanında da bar karısı, sarmaşdolaş olmuşlar...

Kadınla çocuğun yanakyanağa çektirdikleri resimden, çocuğun başını makasla dikkatle kestiler. Ertesi gün, tirajı büyük gazetelerde çocuğun resmiyle birlikte şu ilân çıktı:

Kayıp çocuk aranıyor.

Yanda resmi görülen aslen Adanalı ve «.....» ismindeki hakiki yaşı onüç olan çocuk, «.....» günü evinden ayrılmış, onbeş gündür bir daha dönmemiştir. Gözü yaşlı ailesi, yavrusunun yolunu beklemektedir. Görenlerin, yerini bilenlerin insaniyet namına şu adrese bildirmeleri rica olunur. Yerini bildiren, bolca memnun edilecektir.»

— SON —

YAŞANMAZ Bu Memlekette...

Rıfat ILGAZ

CIBIL'DI, mıbıldı ya, o da Belediye sınırları içinde sürtüp duran düpedüz bir hemşeri, bir yurttaştı işte. Tıpkı şu urgan fabrikasının, poturdan bozma pantalonlu, içerden kuşaklı sahibi seyis Ali, yani partili ağzıyla sayın Ali Teker gibi yalın kat bir yurttaş... Ali Teker de seçim sandığının yarığından bir tek «oy» kaydırabilirdi, cıbıl Hasan da...

Sandık başına kadar, sen de sen, ben de bendi ya, sandıklar açılınca iş değişiverdi birden. Ali Teker, yani fabrikatör sayın Ali Teker Belediye Başkanı olup çıkmış, Cıbıl Hasan, gene eski Cıbıl Hasan olarak kalmıştı:

«Tuhhh geçmişini!» dedi, «Durulmaz artık bu memlekette!..» Seyis Ali'nin Belediye Başkanı olduğu memlekette yaşanmaz!.. Parktaki otlar belkemiğine batar, adamın, tabanını yakar kaldırımlar. Kafayı çekip bayrak gönderinin dibinde de sızamazsın bundan sonra... Seyis Ali'nin köpekleri paçalarıma dalar! Yaşanmaz bu memlekette artık!»

Demek Cıbıl Hasan'ı kimse iplememiş, verdiği oy'a kimse kulak asmamıştı.

«Merhaba Cıbıl!» dedi Niyazi, «Senin Karaşahin sırt aşağı gitti!»

Çınarın altındaki parmaklığa dayanmış, Niyazi'nin yüzüne işkilli işkilli bakıyordu:

«Bir dalavere yok ya bu işte?»

«Bir dalavere olsa sizin Karaşahin kazanırdı! Başbakan sizden mi, bizden mi?»

Sonra sırtına bir şaplak attı:

«N'olacaktı Karaşahin kazansaydı!.. İskele caddesindeki apartmanının şerefiyesini indirtecekti... Yoksa İstanbul'a giden motorlarından iskele parasını bağışlayacaktı. Bak keyfineee...»

Cıbıl Hasan, burnunu aldı avucun içine, oğuşturdu, oğuşturdu:

«Anlamazsın sen!» dedi, «Karatavuğun kadı olduğu yerde yaşanmaz! Durulmaz bu memlekette!..»

Artık Niyazi'nin söylediklerini de dinlemiyordu. Sağ elini daldırdı pantalonunun cebine, tamtakırdı. Sol elini daldırdı öbür cebine, içi boşalmış bir sigara paketi buldu, mıncıkladı hırsından. Tutup fırlattı kaldırımın üstüne:

«Süpürsün!» dedi, «Seyis Ali'nin uşakları! Hadi eyvallah!»

Niyazi'nin ağzı bir yana çarpıldı:

«Tebrike mi gidiyorsun Belediyeye!.. Haydi güle güle!..»

Cıbıl, ciğerini söker gibi baktı yüzüne. Sonra gene aldı burnunu avucunun içine, bir süre oğuşturdu. Burun olduğu yerde duruyordu işte. Bu burun olduğu yerde demir kazık gibi çakılı kaldıkça her şey küfür gibi gelirdi ona... Bir şişe, dolu dolu bir şişe «mor menekşe» lâzımdı bu burnu avucunun içinde yok etmek için!

Sağına soluna bakındı. Aralık kalmış bir umut kapısı da yoktu:

«Durulmaz!» dedi, «Durulmaz bu içine tükürdüğümün memleketinde!»

Gene de ayakları onu, Belediye meydanına doğru götürüyordu. Boyacı Kulaksız:

«Sakın sizin Karaşahin kazandı bellemeyesin... Yetmiş oy farkla... Dün gece gümbür gümbür...»

«Ceket mi bıraktınız sırtımda ölü soyucular!»

Tam Belediyenin merdivenlerini çıkarken bir alkıştır koptu:

«Yaşasın yeni başkanımız!»

«Nasıl da belli...» dedi, «Seyisin adamı olduğunuz! Dalkavuk pezevenkler!»

Kendini Belediyenin koridorunda bulmuştu. Nasıl girmişti, niçin girmişti. Şaşkınlıktan gene burnunu avuçladı. Bu burun yerinde durdukça en saçma işleri yapabilirdi Cıbıl. Yarım şişe mor menekşeyi parlatmazsa şu herkesin tebrike girdiği odaya bile girebilirdi:

«Anladık!» dedi, «Sizin Seyis kazanmış, eşekler bayram etsin!.»

Ali Teker'cilerden bir başkası Belediyenin önünde kesti yolunu:

«Ne o?» dedi, «Belediyeden müfettişlik mi istemeğe gidiyorsun?»

Bozmadı:

«Beğenemedin mi?» dedi, «Böyle memlekete, böyle müfettiş!»

Tekerci'lerden biri, daha da ileri gitti:

«Ulan Cıbıl!» dedi, «Yoksa seni mi seçtiler başkanlığa?»

«Yok!» dedi, «Beni seçmediler!»

«Peki, sabah, sabah işin ne buralarda?»

«Seçilmesine, ben seçilmedim ama, sizin seyis'in at hırsızı olduğunu çıkardım ortaya.. Bütün oylarını yaktım. Seçim kurulu beni gönderiyor yerine!»

Karşı partinin delibozukları:

«Heeey! Cıbıl!..» diye bağırdılar arkasından, «Ceketini ilikle de öyle gir içeri!»

Yaşanmaz bu memlekette! Bir çekim ispirtoluk itibarımız da kalmadı bu adam başkan olalı... Bundan sonra at sinekleri gibi yapışanlara hayat hakkı vardı seyisin apışarasında!»

İyi ama, kendisi bu kuyrukta ne arıyordu. Ne alıp, veremiyeceği vardı seyisle. Arkadan boyuna da yükleniyorlardı:

«Yürü!.. Dikilme kazık gibi!» İtile kakıla geniş bir kapının önüne gelmişti. Bir omuzda daldı içeri.

Geniş bir masanın arkasında dikilen Ali Teker'i görünce işi anlar gibi olmuştu. Kaçmak için geriye döndü. Kapı yeni giren tebrikçilerle örülmüştü.

Her girenin eline, at kuyruğu sallar gibi, yapışmaya alışık olan yeni Başkan, karşısındakinin yüzüne bile bakmadan uzattı kolunu. Cıbıl Hasan'ın sağ eli pantalonundan bir türlü çıkmıyordu. Yeni başkanın eli bir süre boşlukta sallandı, sonra düştü yanına.

Cıbıl Hasan:

«Sana gelmedim ben!» dedi. Kaşları çatılmıştı Ali Teker'in:

«Ya kime geldin?» diye sordu.

«Belediye'ye!»

Kaşları çözülüverdi birden:

«Eee... Hoş geldin bakalım!»

«Belediyeden bir isteğim var... Benim belediyeden istediğim...»

«Bir şişe...»

«Şişe senin kafanda parçalansın!» diyecekti, sustu.

«Benim belediyeden istediğim...» diye üstüne basa basa tekrarladı. Sonra birden değiştirdi lâfını:

«Sen daha yenisin!..» dedi, «Bilmezsin vazifelerini Belediyenin!..»

«Senden mi öğreneceğiz!..»

«Şimdi ben çıksam şurdan.. çeksem Mor menekşe'yi.. çeksem Mor menekşeyi!.. Çeksem, çeksem!.. Usansam çınarın dibine. Belediye köftesi yemiş it gibi tepine tepine gebersem. Söyle bakalım, Belediye Reisi olaraktan... Belediyenin üstüne düşen vazifeyi!»

«Seni bir çöp arabasına atıp...»

«Yavaş ol! Cıbıl Hasan'ın cenazesini kaldırıyorsun!»

«Bando muzıkayla kaldıracak değiliz ya!..»

«Bandoyla senin leşini kaldırsınlar...»

Buna kapının önündeki tebrikçiler bile güldüler.

«Benim gibi ne kadar sahipsiz adam varsa, Belediye mecburdur kaldırmaya... Bunu bilmiyorsan, öğren!»

Ali Teker:

«Hele sen bir kalıbı dinlendir, kolay!» dedi.

«Yoook!.. Senin emrinnen değil, annadın mı? Bunu benim keyfim bilir. Diyelim ki kalıbı dinlendirdim. Sudur sabundur, mezar tahtası, kefen parası, yasini, mevlidi... Hacı parası, hoca parası...»

«Canım duası, yasini de eksik oluversin!»

«Olmaaaz! Olmuşken erkânıyla olsun! Görüyorsun ya, çelenk parası da koymadık. Söyle bakalım, ne tutar masrafımız? İki' yüz, üçyüz lira değil mi, yuvarlak hesap? Hadi bilemedin yüz lira!.. Belediye er geç mecburdur bu yüz lirayı cayır cayır ödemeğe... Şu yurttaşlar şahidim olsun, bir daha şu memlekete ayak basarsam, ayaklarım taş olsun! Hemen şimdi alıp voltamı gidiyorum, çabuk kes hesabımı! Yaşanmaz bu içine tükürdüğümün memleketinde!»

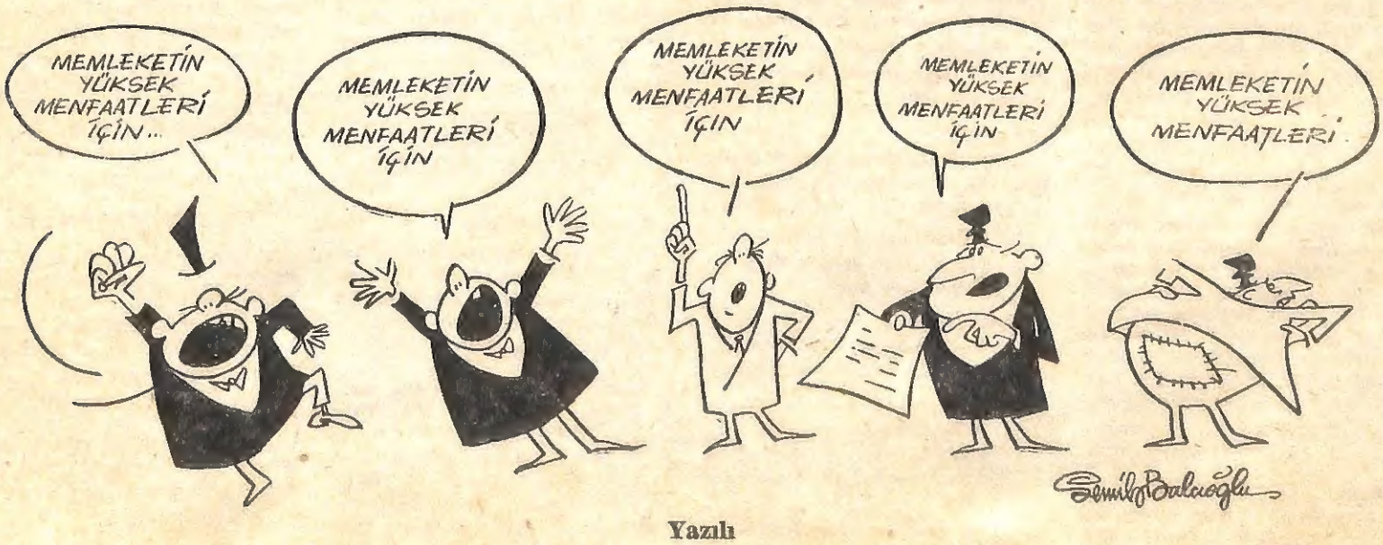

Yazılı

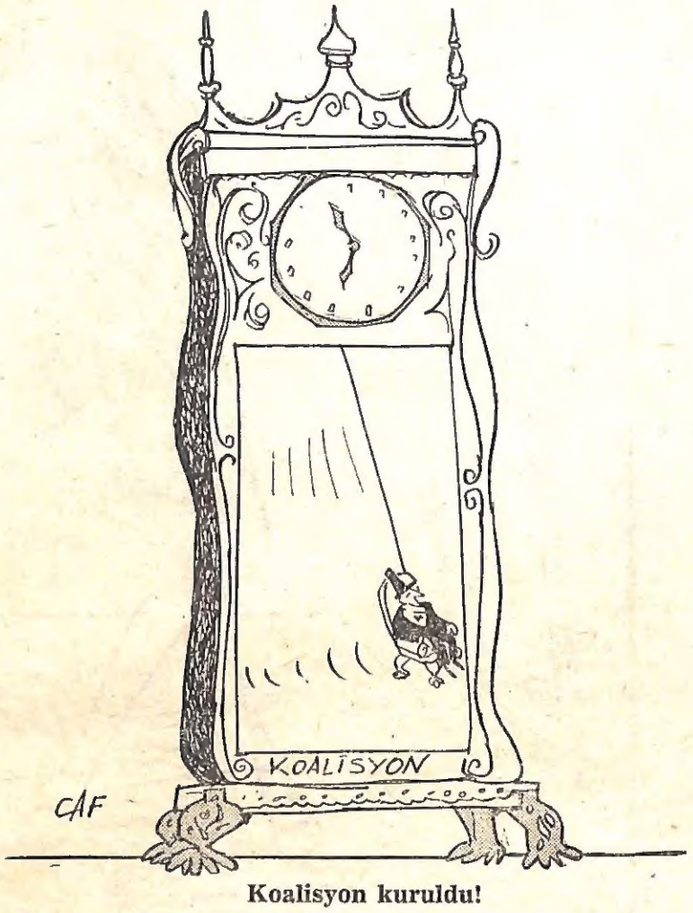

Koalisyon kuruldu!

35 Yıl Öğretmenlikte

Bizler dağıtacaktık ülkeye bilim nuru,
Fakat her gelen âmir odumuza su saldı.
Otuzbeş yıl çalıştık, şu mesleğin huzuru
Keçi kuyruğu gibi ne uzadı, kısaldı.
Bunca söylenen sözler demek birer masaldı!

* * *

«Mânevî mükâfat var!» Hep bunu ezberledik,
Yürü dediler koştuk, yap dediler terledik!
Şehirde söz işittik, köyde sözcük derledik
Güvendiğimiz şeyler hep birer çürük daldı,
Bunca söylenen sözler demek birer masaldı!

* * *

Öğretmenin hayatı nasıl girer düzene?
«Yıpranma.. Kitap zammı» yemi sürülür öne.
«Gelin mi oldun yine, oğlan döne, kız döne?»
Ağzımıza sürülen sade bir parmak baldı,
Bunca söylenen sözler demek birer masaldı!

* * *

Sodomlarda yaşarsın sen Peygamber Lut gibi,
Karşına Müdür çıkar şimşekli bulut gibi!
Herkes bir şeyler çiğner nane gibi, dut gibi!
O tepeden bakışlar, o azamet ne haldi?
Bunca söylenen sözler demek birer masaldı!

* * *

Disiplin kurulları, Müfettişler, sürgünler,
Güme gittiğin zaman başlar şenlik, düğünler!
En son bunu mu umduk hey gidi günler, günler!
Bunca emekten sonra elimizde ne kaldı?
Demek söylenen sözler hepsi birer masaldı!

Salâhattin KUTLU

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Güleknâme:

Şömine, Büyük Millet Meclisinin baca tertibatını yapanlar tarafından yapılmıştı, ve iyi çekiyordu maşallah, etrafı karaya bulamadan... Kasım Gülek demir bir çubukla karıştırıyordu ateşi, altından altından, ve «alevlendiriyordu» yalpak alevlerle... Alevlendirmek için, alttan karıştırmak lâzım geldiğini ustaca, biliyordu...

Ev medenî bir evdi, Bahçeli evlerde...

Bütün ilk katın odaları birleştirilmişti yıkımla, büyük bir salon halinde... Kütüphane dört tarafı dolanıyordu, ve süs kütüphanesi değildi... Kanapelerin üstünü kilimler «hışırlaştırıyordu...» Bir köşe, yemek köşesiydi mütevâzi, bir köşe çallışma köşesiydi... Bir kanapenin yanındaki rahlenin üstünde bir Kur'anı Kerim duruyordu yazısının zerafeti ziyaretçilere açık...

Biri:

— «Kasım bey, Kur'an açık durmaz» dedi...

Kasım beyin içinde dostane sohbetlerde bile uyuklamıyan politikacı cevap verdi:

— «Siz gelmeden önce okuyordum...»

Bizim istediğimiz, Gülek'ten İnönü'yü dinlemekti... Serinkanla bahsediyordu İnönü'nden: Birkaç hikâyecik anlatmakla yetiniyordu. Birisi aklımda:

Genç bakanken, yok milletvekiliyken, bir gün (iltifatların iltifatı) İnönü bunu yurdiçi seyahatine almışmış... Meşhur beyaz trenle (Sahi o beyaz tren o fakircik ne oldu şu sıkıda?) Trenin hareketini beklerken, başyâver Celâl bey kendisine yaklaşmışmış ve fısıldamışmış kulağına:

«— Sakın Paşayı sıkacak bir şey söyleme...»

Aman ne toymuş o zamanki milletvekilleri... Demek böyle ikazlara muhtaçmışlar... Bizler milletçe bakın dostlar ne kadar «pişkin»iz... Hiç paşayı sıkacak bir şey söylediğimiz var mı?...

Misafirlerine karşı çok nâzik Kasım bey. Evini dolaştırdı.. Mütevâzi bir evdi bu gene, mütevâzi, medenî, biraz «candarmavârî...» tertipli, bekârca!...

Yukarda iki banyo vardı, üç yatak odası... İkisi misafirlere adanmış...

Evin enteresan bölgesi kilerdi... İşkence odasına götürür bir merdivenle iniliyodu, taştan, dar, kıvrık... Artık bizim evlerde kiler yok... Bir kilo şeker, bir kilo pirinç, tek karpuz, bir kilo elma, biz sosyal adalette, bu minval üzre emekliyoruz... Onun kileri besliydi, muntazamdı, yağ tenekelerinden tuzsuz şam fıstığına kadar... (Bir avuç alıp ağzıma attım, tuzsuzmuş...)

Geçirdiği otomobil kazasından beri hayli incelmişti. Sıhhat bakımından, İnönüye benziyor Gülek... İnönü bunu işitirse kimbilir nice sevinecek... İnsanı iki büklümleştirecek kazadan, gene «bütün ve has» çıkmıştı... Londradaki profesörleri şaşırtmıştı, bu çarçabuk «toparlanma» ameliyesi... E, politikada alıştı çarçabuk toparlanmağa... Sonra imanlı adamdır Gülek... Tanrının kendisini «lüzumlu» kullarından saydığına eminim... Bunu bilse Paşa kimbilir gene nice sevinecek... Valla billâ, Gülek'te Paşayı sevindirecek çok şey var.. Çoook!...

Şömineyi karıştırıyordu gene alttan alttan, alev fışkırsın diye. Ateşle oynamasını iyi biliyordu... Bir an yalpak oynaşmalarına daldı alevlerin ve dedi ki:

— «Ben hüzünle, senenin en uzun gününü beklerim... O geçtikten sonra, bana iyimserlik gelir... Sıkıntılarımı atmış olurum!»

Biraderim Gülek, Allah sana, senenin en uzun gününden başka dert vermesin, hepimize de... Paşa, başka derdin olmadığını öğrenirse kim bilir nice sevinecek nice!...

(Benim başka bir derdim var sevimli biraderim... Sohbetinden hoşlanıyorum. Seni hiç «o dedikleri» gibi görmüyorum, o «dedikleri gibi»... İyisin, hoşsun, farklısın bütün alaturkalıklardan amma ve lâkin şu pamuk yağıyla kotarılmış yemeklerle ağırlama misafirlerini... Bu her şeyin pamuk ipliğiyle bağlı olduğu toplumda, pamuk yağıyla fasulyayı, pamuk yağıyla salatayı, pamuk yağıyla çorbayı, vatandaş hazmedemiyor!)

Ruslar Noel münasebetiyle utanç duvarını deldiler. — Gazeteler —

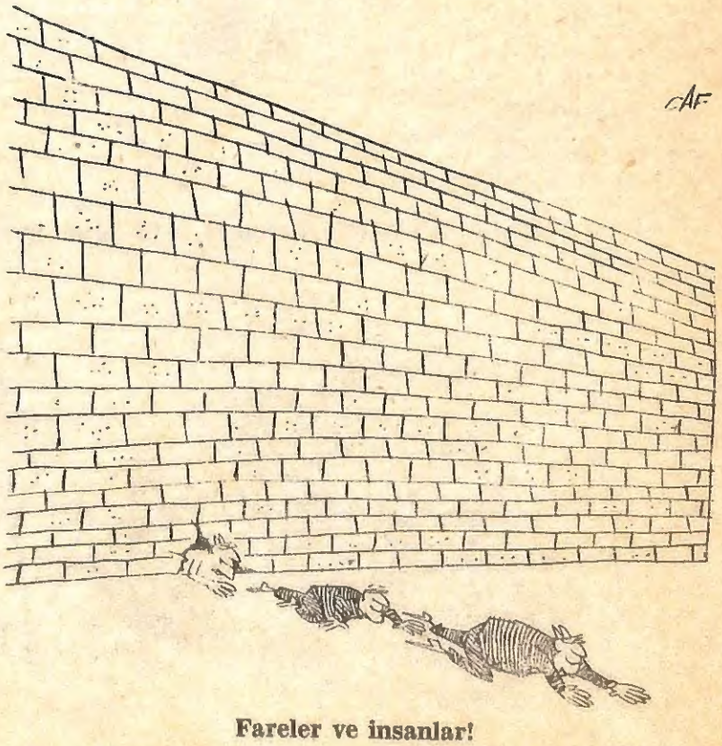

Fareler ve insanlar!

Sarhoşlar !

İki arkadaş kör kütük sarhoş bir halde oturdukları mahalleye, konuşa konuşa dönmüşlerdi. Evlerine yaklaştıkları zaman sesleri daha da yükselmişti. Bu sırada bir evin penceresi açıldı, sert bir kadın sesi duyuldu:

— Sarhoş herifler, kesin şu gürültüyü..

Sarhoşlardan biri başını yukarıya kaldırdı ve dili dolaşarak, güçlükle kadına seslendi:

— Hey Hanım, oradan bağırmayı bırak da aşağıya gel... Bak bakalım, hangimiz kocanız!..

Delinin zoru..

Tımarhanede iki kafadar her gece el ayak çekildikten sonra daha önce uydurdukları anahtarla kapıyı açıp sokağa çıkıyorlar ve şehirde birkaç saat dolaştıktan sonra yerlerine dönüyorlardı.

Bir gece, biri ötekinin kulağına eğildi.

— Arkadaş, bu gece işler kötü, çıkamıyacağız?

— Anahtarı mı kaybettin?

— Hayır, kapıcı kapıyı kilitlemeyi unutmuş!.

— Düşündüğün şeye bak deli, bu sefer duvardan atlar gideriz!

— Niye bu kadar geç kaldın yavrum?.. Artık bizde iş yok!

— Rica ederim karışma... Ben se

Hayata herkesin ayrı bakışı,
Kimi gözler şehlâ, kimisi şaşı.

İnsan hızlı akan çayda boğulmaz,
Asıl tehlikeli suyun yavaşı!

Parası olanlar bilir işini,
Züğürdün taşlara çarpılır başı.

Ürküntü veriyor arzu yerine,
Güzel vitrinlerle süslenen çarşı!

Karaborsaciyle savaşmak boşa,
Onlar kazanırlar bu tip savaşı.

Senden daha fazla esnaf bekliyor,
Hem ikramiyeyi, hem de maaşı!

Olağ

Aldırma siteme,
Sen de bir tebes

Hasımların s
Meyveli ağaca

Şuna ufak, buna
Ayıptır, kadına s

Personel kanununa göre 60 vatandaş

— Bu bizim memurumuz be

Açık hikâye

İki kadın bir salonda köşeye çekilmiş konuşuyorlardı. Biraz yaşlı olanı:

— Şu Necati yok mu, diyordu çok münasebetsiz adam, bir daha onu dâvet etmiyeceğim..

Öteki kadın lâfını kesti:

— Ne yaptı?

— Yeni tanıştırdığım misafirlere açık hikâyeler anlatmaya başlayınce dayanamadım hemen şapkasını eline verip kapıyı gösterdim. Bunun üzerine diğer misafirler de arkasından gittiler..

— Demek onlar da sinirlenmişler..

— Yok canım, anlattığı hikâyenin üst tarafını dinlemek için peşinden gitmişler..

Tersinden..

Akıl kastanesinde, delinin biri eline geçirdiği bir gazeteyi tersinden tutarak okuyordu. Karşısında oturan arkadaşı sordu:

— Gazeteyi ters okuyorsun, sana güçlük vermiyor mu bu?

Diyince, deli omuzlarını silkti:

—Hayır, kolaylıkla okuyorum, sana zor geliyorsa çevireyim!

ı karın değil, sekreterinim!

ı işler

ata, naza,
maskesi taşı.

üzmesin seni,
arlar taşı!

kince deme,
ımaz yaşı.

Bütün bu dertlerin, davranışların,
Ah bir öğrenseydik kim elebaşı!

Fareler bir ordu teşkil etseler,
Kedilerden olur çavuş, onbaşı.

Siyaset oduyla oynıyanların,
Birlikte yanıyor kurusu, yaşı!

Zorlama bahçıvan, bu gayret boşa!
Hiç kurumuş fidan tutar mı aşı?

Nedense herkesin bu son günlerde,
Dilinden düşmüyor şikâyet marşı!

Daha neler neler söylenir ama,
Kutlu!.. Çok uzattın kes bu tıraşı!

Salâhattin KUTLU

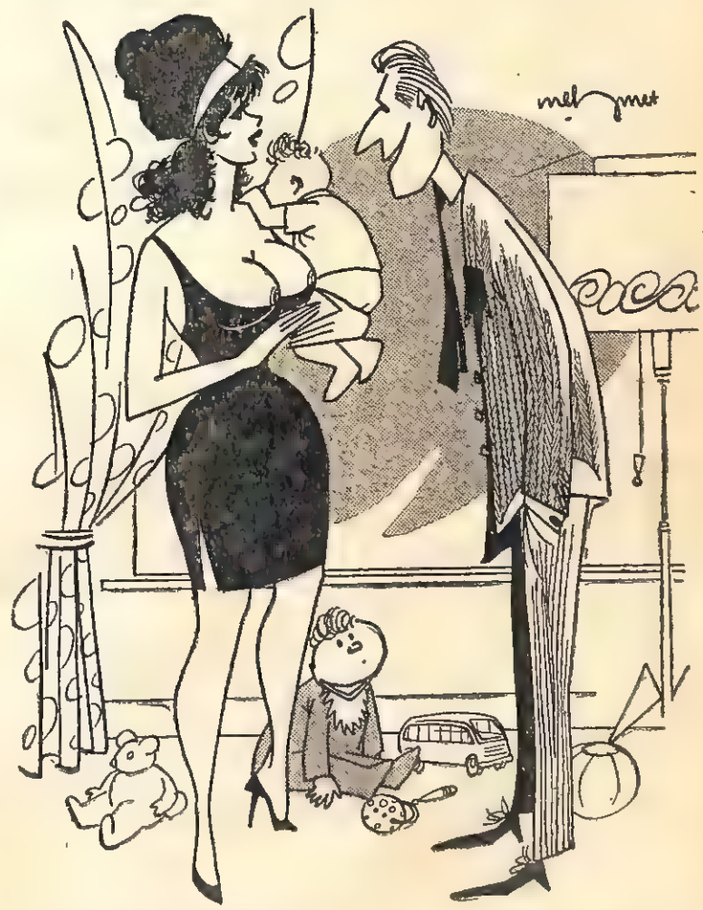

— Aman ne güzel ikizler... Biraz okşıyabilir miyim?..

ir memur düşüyor. — Gazeteler —

, siz başka masaya gidin!..

Randevu

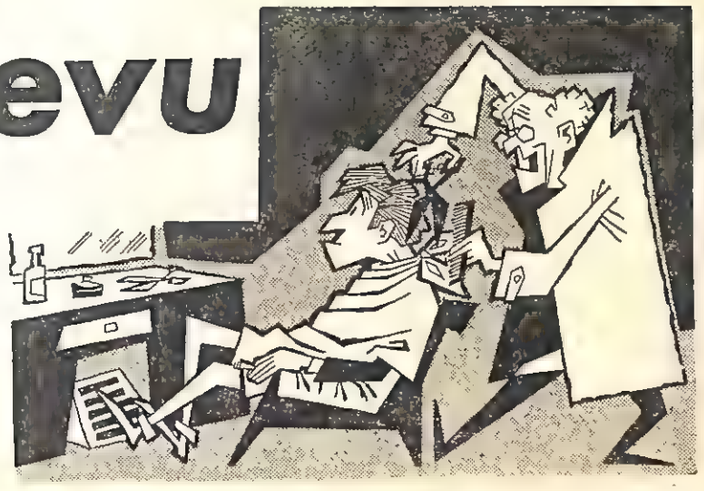

Orhan KEMAL

※

KENAR semtlerden birinde, ufacık bir berber dükkânıydı. Duvarlarda Arap harfleriyle levhalar: «BU DA GEÇER YAHU», «Errızkalâllah!», «Besmeleyle açılır dükkânımız.»

İçeri girdiğim sıra gazete okuyordu. Dükkânına bir müşteri, herhangi bir insanın girişine aldırmadı bile. Yoksa beni o traş etmiyecek miydi? Ben gene de aynanın önündeki boş berber iskemlesine geçip oturdum. Bir bekle, beş bekle. peki ama kim traş edecekti beni?

Tam soracaktım, elindeki gazeteyi masaya hırsla bıraktı:

— Lâf ebeleri!

Kim bu lâf ebeleri? Bilmiyorum. Gazetede çıkan birinin demecini okuyup kızmış olabilirdi.

Duvardaki beyaz iş gömleğini aldı, givindi. Gömlek içinde ufacık, kupkuru. Saçları pamuk gibi, akpak. Var bir altmışlık. Hattâ daha da çok. Yetmişe yakın ama, dinç.

Yanıma geldi. Hâlâ az önceki gazetenin yazdıklarıyla ilgili:

— Karşılıklı lâf öğütüyorlar! dedi. Ceğiz, cağız.. Meşrutiyet'tenberi dinleriz. Hâlâ dinliyoruz. Kimbilir daha ne kadar da dinliyeceğiz. İşte geldim gidiyorum, Allah fakir fukaraya acısın!

Beyaz çerçeveli gözlüğü ardında ufacık gözleriyle çipil çipil bakıyordu. Saçlarımı yokladı, elini sakalıma sürdü:

— Ooo, dedi. Sakalınız da çok sert!

İçimi çektim:

— Evet, maalesef sertliğimiz bir onda kaldı!

Kıs kıs güldü:

— Jiletle traş oluyorsunuz da ondan...

— E, ne yaparsın?

— Yapılacak şey gayet basit: Berberde traş olmak!

— Bütçe elverse..

— O da doğru. Saçlarınız nasıl kesilecek?

— Saç kestirmeğe vaktim yok. Siz çabucak sakalımı alıverin...

— Nicin vaktiniz yok?

— Randevum var.

— O halde saçlarınızın mutlaka kesilmesi lâzım!

— Randevuya geç kalırım sonra..

— Bu saçlarla da gidilmez. Nedir bu? Salkım salkım.. Kesmek lâzım bunları, başınıza bir biçim vermek lâzım...

Baş, saç estetiği, randevu protokolu üzerine uzun bir konferans. Benimse konferans dinlemeğe gerçekten vaktim yoktu.

— Ne yapacaksanız çabucak yapsanız da...

Diyecek oldum, şu karşılığı aldım:

— Söz söyliyen bir insanın sözü kesilmez!

— Doğru ama, ben şimdi...

— Ayıptır! Büyük şehirde yaşıyorsunuz...

Kendimi tuttum. Tutmasam, adam makası, tarağı bırakıp bana daha başka dersler vermeğe kalkabilirdi. «Sen çok ukalâsın. Ben böyle ukalâ müşteriyi traş edemem» de diyebilirdi. Kaldı ki yaşlı berberin hâli adamakıllı sarmıştı beni. Randevu mandevu, koyuverdim kendimi.

O, söyledi söyledi.. sonra:

— Saçlarınız çok kirli! dedi.

— Önceki gün banyo yapmıştım..

— Haklısınız. Memlekette belediye, temizlik diye bir şey yok ki! Elimi sabunlasam da aradan bir çeyrek saat geçse gene sabunlasam, çamur gibi bir su akmaması kaabil değil. Siz farkında değil misiniz bunun?

— Farkındayım..

— Çünkü nereye tutunsanız kirli. Kirden, pislikten her türlü hastalık gelir. Gelir ama, doktorlara göre hava hoş tabii. Onlara hasta lâzım. Öyle değil mi?

— Tedavi için değil mi?

— Hayır, arabalarına koşmak için. Ne tuhafsınız.. Ben kendim doktora gitmem. Zaten kolay kolay da hasta olmam ya.. Hastalansam bile yutarım Aspirini, çekerim yorganı tepeme, bir ter... Aspirin dedim de, geçenlerde bir gazetede okumuştum, Sultan Hamid'in en güvendiği ilâçmış!

Sordu:

— Sultan Hamid'e yetişmediniz değil mi

— Hayır.

— Ben de pek yetiştim sayılmam. Peder rahmetli her zaman rahmetle anardı cennetmekânı. Onun devrinde eh işte on dört, on beş yaşımda ya var, ya yoktum. Çok akıllı padişah olduğunu söylerlerdi büyükler.

Bir elinde makas, öbür elinde tarak, hâlâ işe başlamamıştı. Randevumdan söz açmağaysa korkuyordum, azarlar, yeni bir konferansa başlar diye.

— Bâb-ıâli baskını olduğu gün, Divanyolundaki dükkândaydım...

Çırağına:

— Bana bir kahve söyle oğlum, dedi. Fincanı sıcak suyla çalkalasın, hiç şeker koymasın...

Devam etti:

— İlânı-meşrutiyet'te de Nuruosmaniye'deki İkbâl kıraathanesinde, simit, kaşar peyniriyle çay içiyorduk peder rahmetliyle karşılıklı. Hiç unutmam, Abdi usta alı al, moru mor geldi..

İçini derin derin çekti, ense saçlarını taradı, bir, iki makas darbesi, sonra:

— Allah gani gani rahmet eylesin, diye doğruldu. Sözü sohbeti yerinde, usul erkân sahibi bir baba dostu. Babamla birlikte akşamcılıklarını eski Balıkpazarı'nda yaparlardı. Aaah eski Balıkpazarı ah!

Yaşaran gözlerini koluyla sildi:

— Baba, dede yadigârı yerlerimizi yıka yıka içimizi harabeye çevirdi harabeye dönesiceler! Balıkpazarı yıkılmadan önce, bir zamanlar merhum pederin demlendiği izbelere gider, onun gibi roka salatası, Çingene palamudunu söyler, onunla karşılık oturuyormuşuz gibi kendi kendime demlenirdim. Balıkpazarı yıkılalıberi ben peder merhumu ikinci sefer kaybettim...

Kahvesi geldi, aldı. Yeleğinin cebinden çıkardığı küçük bir şişeden şeker hastalarının kullandığı ufacık bir şeker parçasını kahvesine attı, çırağına:

— Kaşığı getir, dedi.

Çırak küçük çay kaşığını getirdi. O, aldı. Bir kıyıdaki fitilli küçük gazocağının üzerinde kaynamakta olan çaydanlığa batırdı, kahvesinin şekerini karıştırarak eritti, höpürdetti:

— Ooooh!

Dedi, acı acı güldü:

— Peder rahmetli, nur içinde yatsın.. tıpkı böyle, kahvesini yudumladı mı, ardından bir ooooh çekerdi..

Makas, tarak. Ensemden gene iki makas darbesi. Daha sonra gene pederi:

— Rahmetlinin başından, Vidin'li Raşit'in fesi hiç eksik olmazdı. Ben şöyle bir hatırlarım Vidin'li Raşit'i. Babamın ahbabıydı. Onda da, babamda da bıyıklar süllüs vav!

Kahvesinden gene yeni bir höpürtü:

— En iyi ahbabı Abdi ustaydı rahmetliğin. Haftadan haftaya

Hürriyet meydanı hâlâ bir şekle sokulmadı. (Gazeteler)

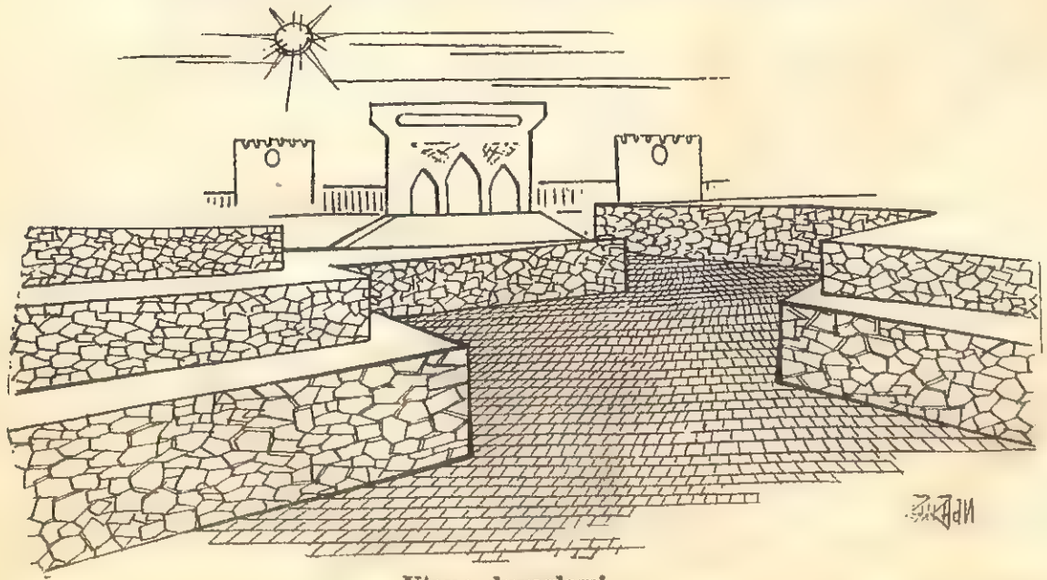

Utanç duvarları!

perşembe akşamları, evde karılar dilediklerince mızırdanıp homurdansınlar, iki dirhem bir çekirdek, ver elini Makriköyü. Ekseriya da Millet bahçesine giderlerdi, Tatyos'u dinlemeğe. Kemanî Tatyos'ta Tatyos hani. Nerde şimdi öylesi? Sazlar, sözler şimdiki gibi pestenkerani mi?

Kahvesinden yeni bir yudum.

— Şimdiki kahveler de kahve mi? Halis Yemen kahvesi içerdik. Rahmetli valde de sağ o zamanlar, o da boş durmazdı evde, kırık çıkık yapardı, mevlüt okurdu, ne bileyim, kantaron yağıyla ilâçların envaı. Şimdi moda oldu eczahane, doktor moktor. Farkında mısınız? Doktorlar, eczahaneler çoğaldı çoğalalı hastalıklar da arttı! (Sordu) Peder sağ mı?

Canım çekile çekile:

— Hayır, dedim.

— Allah rahmet eylesin. Rahmet istedi cennetmekânlar.. Lâkin benimki, hani peder diye değil, iyi içerdi. Bir gece içti. Eşi, dostu, çoluğu çocuğu yâni bizler, yanındaydık. Pek de öyle yaşlı sayılmazdı. Doksanüç bozgununda Moskofa esir düşmüş de tâ Rusya'ya gönderilmişti. Eski toprak, anlatmakla bitiremezdi Rusya'yı...

Kahvesinden yudum. Bizim saçlarsa...

— ... Sızdı, sızış o sızış. Sabahleyin sizlere ömür!

Sordu:

— Akşamcı mısınız?

— Yoo, hayır. Arasıra, estikçe..

— Evin ekmeği derdinden akşamcılığa imkân mı var desenize. Eskiden, ama çok eskiden babanın biri, ölen oğlu için:

Bir oğlum vardı altmış yaşında ham traş
Bileydim ölüm var, komazdım taş üstüne taş

demiş. O devrin behrinde altmış yaşında oğul, hem de ham traş. Bir de bana bakın. Altmış beşimde oldum akbaba. Bu işlerin kesatlığı sürüp gittikçe, ekmeklerimiz yedi başlı devlerin elinde ufaldıkça, korkarım torunlarımız analarından akbaba doğacak!

Saçlarımdan iki kırkıntı daha, kahvesinden yudum. Gene soru:

— Çoluk çocuk var mı?

— Ellerini öperler!

— Ellerinizi demek daha doğru. El öpenleri sağ olsun. Bende evlât altı. Altısı da çoluğa çocuğa karıştı şükür. Torun dersen bende ürkütmeden sayılmaz. Hangisi hangisinin şaşırıyorum. İki büyük oğlum iyi yetişti. Biri orman mühendisi, küçük baytar. Yâni hayvan doktoru, kısaca doktor ama, insan doktorları hayvan doktorlarına «Doktor» denilmesine kızarlar nedense. Halbuki hiç hakları yok. İnsan da aslında hayvan değil mi? Hayvânı nâtık! Yâni konuşan hayvan. Biri konuşan hayvanın doktoru, öbürü konuşmıyan hayvanın. Konuşsa da konuşmasa da hayvan değil mi alt tarafı?

— .....

— Gelgelelim etiket meselesi. Ben etikete hiç ehemmiyet vermem. Olduğum gibi görünmeğe bayılırım. Hazreti Mevlâna ne demiş:

Ya olduğun gibi görün,
Ya da göründüğün gibi ol.

Fincanını salladı salladı tepesine dikti:

— Ooooh!

Çırağına uzattı:

— Al oğlum şunu. Haa.. ne diyordum? Olduğu gibi görünmiyen insan bence insandan başka şeydir!

O, ensemde çalışıyordu. Hem elleri işliyordu hem de dili. Randevuya gelince çoktaaan Allah selâmet versin demiştim. Uyukladım, rüya falan da görür gibi oldum sanırım, uyandığım zaman o hâlâ konuşuyordu:

— ... Pazarlık mazarlık yok. Orozdibak'ta, Bonmarşe'de, Bazar Alman'da olduğu gibi, fiyatlar maktu!

Tekrar uyudum. Yeniden uyandım, ense traşım bitmek üzereydi.

Orhan Kemâl

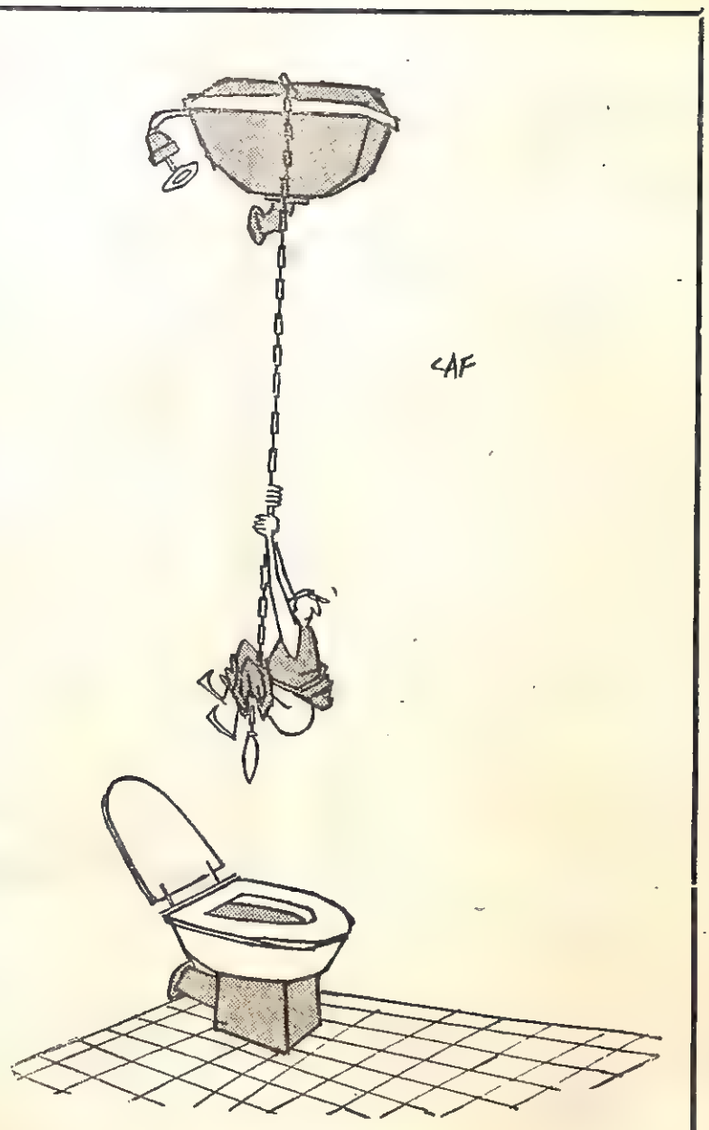

Şehrimizde modern helâlar yaptırılacak! (Gazeteler)

Üzüntünün sebebi!

Emekli bir arkadaşının ziyaretine gitmişti. Üzgün ve düşünceli olduğunu görünce sebebini sordu. Emekli:

— Bundan dört gün önce karım gazete almaya çıkmıştı, gidiş o gidiş..

Adam, başını salladı:

— Üzülmekte haklısın dostum, insan dört gün gazete okumazsa patlar!..

* * *

Biliyormuş!

Yolcu, hat boyundaki kasabalardan birinde trenden indi. Tom otele yollandığı sırada yanına diş fırçası almadığını hatırladı ve en yakın eczaneye girdi, diş fırçası istedi. Eczacı yolcuya iki tane fırça uzattı:

— Biri yumuşak, biri serttir Mösyö, dedi. Kullanın beğenmediğinizi geri getirin!.

Yolcu teşekkür etti ve gitti. Ertesi gün sert diş fırçasını iade etmek için dükkâna geldi.

Eczacı:

— Geri getireceğinizi önceden biliyordum Mösyö, dedi, siz bu fırçayı tecrübe edip geri getiren dokuzuncu müşterisiniz!...

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

«Bir mirasçı aranıyor...» Bu, Akbaba'nın yeni romanıdır... Nasıl bir roman mı?.. Neşeli mi? Alaylı mı? Çapkın bir macera romanı mı?.. Yoksa bir sosyal hiciv, bir politik hiciv mi?..

Uzun söze ne hacet?.. Hepsinin cevabı, yazarın imzasında toplanmıştır: Aziz Nesin...
Bir mirasçı aranıyor, okuyucunun:

«Aman bitmesin» diyeceği romandır!

Eski Defterlerden

İftar şakası!

Faziletin bir adı asrımızda gabavet,
Gözden sürme ve cepten para çekmek zekâvet!
Esnaf ile müşteri beynindeki ilgiye
Onlar ticaret diyor, biz diyoruz şakavet.
Otuz günlük orucun fezyi denmez bu nura,
Otuz aylık perhizden geldi bana halâvet.
Bu Ramazan sahurda sıcak yemek yerine
Vettini vezzeytuni ededurdum tilâvet!
Yağsız, etsiz nefais hazırlıyor her akşam,
Mertebei dehâyi buldu aşçım Taravet.
Ben de bahşiş yerine aferin yağdırırım:
Harp var diye cihandan kalkmadı ya sehavet!
Elbet bu züğürtlüğün sonu gelecek bir gün,
Ebedîdir bu buhran diye çekme kasavet.
Yalnız o vakte kadar dişini sık da sabret,
O vakit benden sana kaymaklı, ballı dâvet!
Pasta, çörek görünce ayaklarım dolanır,
Yeni baştan döndü mü dersin acep sabavet?
İşleri incelemek nasıl yormaz valiyi,
Bunları dinlemekten çöktü bana rehavet.
Buhrandan şikâyete gerçi hakkın var amma
Bu kadar fazlası da bence biraz adavet!
Nitekim bahtiyarlar tüccarın dâvetinde
Yiyorlar, Çamdeviren, bol bol tatlı, pilâv, et!

Çamdeviren

Ressam, Yahya Kemal'in bir mısraından ilham almış: «Buseden papûş giydirdim o nermin pâyına!»
— Eskiden ayakkabı ne kadar ucuzmuş, değil mi?!..

— Erkekler on dokuz, kızlar on beş yaşında evlenecekmiş... Neden acaba?..
— Belki akılları başlarına gelince evlenmezler diyedir!...

Ramazan Fıkraları

Sigara ile oruç..

Deli Mehmet isminde birini Ramazanda polisler yakalarlar. Karakola götürürler, başlarlar zorlamağa:

— Söyle ulan, dün gece filân evi niçin taşladın?

Mehmet inkâr eder:

— Hayır efendim, katiyen ben taşlamadım.

Polisler sıkıştırırlar, o inkâr eder. Nihayet iş sopaya dayanır. Mehmedi yatırıp bir temiz ıslatırlar. Yine ağzından muvafık bir cevap alamayınca götürüp bir odaya kaparlar. Mehmet orada, dayağın acısı geçtikten sonra tabakayı çıkarıp sigarayı tellendirir. O sırada tekrar sorguya çekmek için komiser gelir. Bir de bakar ki Mehmet fosur, fosur sigara içiyor:

— Vay der, bir de utanmadan sigara içiyor, aşikâr bir halde oruç yiyorsun ha!.. Yatırın şu herifi!.

— Ben oruçluyum... Sigara ile oruç bozulmaz. Demin bir araba dayak yedim bozulmadı da, şuncağız şeyle mi bozulacak?

* * *

Telkin ile salkım

Riyakâr bir vâiz, kürsüde tütün, kahve, afyon, esrar gibi keyif verici şeylerin haram olduğundan bahisle atıp tutar ve tepinip dururken koynundan tütün kesesile afyon kutusu fırlayıp cemaatin önüne düşer, herkeste hayret.. Fakat vâiz hiç istifini bozmaz:

— Ey cemaat, der, işte ben bu murdarları şu dakikadan itibaren kaldırıp attım, siz de atınız!

* * *

Ne gelir?

Zenginin biri, iftara bir fakiri dâvet eder ve birçok yemeklerden sonra ortaya pilâv gelince ev sahibi:

— Şu mübarek pilâvı yemeklerin hepsinden çok sevdiğim halde sofraya en sonra o gelir, doya doya yiyemeyiz!.

Fakir şu cevabı verir:

— Bizim evde de, aksine, en evvel pilâv gelir!.

— Sonra ne gelir?

— Sonra leğen, ibrik gelir!

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

7

BU NE ÇALIŞKANLIK BÖYLE PERİHAN? SAATİN KAÇ OLDUĞUNDAN HABERİN YOK GALİBA? BURADA IŞIK GÖRÜNCE HAYRET ETTİM.

AYNİ SUALİ BEN SANA SORACAKTIM. HİÇ BÖYLE GECİKMEZDİN NERMİN ABLA ... YOKSA ?..

ZANNETTİĞİN GİBİ DEĞİL. İŞLER BİRAZ SIKIŞIK BUGÜNLERDE. SONRA BEYOĞLUNA KADAR UZANDIM... AMA ARADIĞIM GİBİ GÜZEL BİR KUMAŞ BULAMADIM.

ŞU KUMAŞI BİR AN EVVEL ALDA BİZ DE BOŞ DURMAKTAN KURTULALIM. KAÇ GÜNDÜR NE GELEN VAR NE GİDEN.

ÜZÜLDÜĞÜ ŞEYE BAK ŞUNUN... BEN SENİN BURADA TERZİLİK YAPMANA MÜSAADE EDİYORSAM BU, SIRF EVDE OTURUP CANIN SIKILMASIN DİYEDİR. AMA KENDİNE İLLE İŞ İSTİYORSAN KOLAYI VAR.

İNSANI TESELLİ BAKIMINDAN RAKİPSİZSİN NERMİN ABLA.

ŞU TESELLİ LÂFINI BİR YANA BIRAK PERİHAN. BÖYLE BİR ŞEYE İHTİYACIN YOK SENİN. GENÇSİN... GÜZELSİN... SIHHATLİSİN... DAHA NE İSTİYORSUN?

BİRAZ DA MÜŞTERİ İSTİYORUM. ŞÖYLE SOSYETEYE MENSUP. İYİ VE PAHALI GİYİNMESİNİ BİLEN BİR KAÇ DEVAMLI MÜŞTERİM OLSA...

BULDUM... BULDUM... HARİKULÂDE BİR ÇARE BULDUM.

NERMİN'İN BULDUĞU ÇARE HAKİKATEN HARİKULÂDEDİR. BUNU, BÜTÜN TEFERRUATI İLE PERİHAN'A ANLATIR. KISACA TARTIŞARAK VE BÜTÜN İHTİMALLERİ DİKKATE ALARAK KARARI KESİNLEŞTİRİRLER. İKİSİ DE MEMNUNDUR.

AKLINLA BİN YAŞA NERMİN ABLA. DİYORUM YA... SEN OLMASAYDIN ŞİMDİ BEN YA İNTİHAR ETMİŞTİM, YA DA AÇLIKTAN ÖLMÜŞTÜM.

GEVEZELİĞİ BIRAKALIM DA YUKARI ÇIKALIM. BİLİYORSUN... PEDER BEYİN AÇLIĞA TAHAMMÜLÜ YOKTUR.

DEVAMI VAR

Bir ÇAPKININ öğütleri

PİT, GRİLLİDEN: ADNAN TAHİR

KADIN mevzuunda çok dikkate değer fikirleri vardı. Hele nazariyeler bakımından rakipsizdi. Buna mukabil aşk maceralarından bir tek defa bile anlattığı vâki değildi. Dilini damağında şaklatarak ve bire bin katarak yatak odası vakalarını şurada burada anlatanlardan da nefret ederdi.

— «Dünyada» diyordu «Bir milyar dört yüz milyon kadın yaşıyor. Hepsinin uygun bir fırsat bulup kendilerini bir milyar dört yüz milyon erkeğin kolları arasına atmak için sabırsızlandığı muhakkak. Şu halde bir sürü kadınla düşüp kalktığımızı sağa sola duyurarak böbürlenmek nefes almakla yemek yemekle böbürlenmek gibi budala bir zahmet.»

Sonra, muhtaç durumdakilere bir takım tavsiyelerde bulunmaktan da geri kalmıyordu:

— «Kadın size kendini verdiği müddetçe riyazi kaidelere ve hendesi şekillere aldırmaksızın ne veriyorsa nasıl veriyorsa kabul etmelisiniz. Ama bu kadar... Ama şu kadar. Cömertliğinin derecesini ve sebeplerini derinlemesine ölçmeğe kalkışmak mânasız bir davranış. Beraber olmadığınız zamanların hesabını sormak, mazeretlerinin sıhhatini kontrol etmek, son yirmi dört saatin teferrüatına girmeğe kalkışmak faydadan ziyade zarar getirecektir. Sual sormak, asılsız cevaplar almak, itiraz etmek de tatminkâr fakat sahte davranışlara muhatap olmak demektir. Davranışlar samimî de olabilir... Fakat bu defa tatminkâr değildir. İstediğiniz kadar uğraşın, kadına, doğru ile yalan arasındaki başdöndürücü mesafeyi kabul ettiremezsiniz. Canı istediği zaman ikisini bir avucuna alıp lâstik top gibi oynıyacaktır. Şayet kadın, sizden bir şey gizlemek niyetindeyse bunu bütün bir ömür boyunca keşfetmeniz mümkün olmayacaktır. Bir meçhulü kazara malûm yaptığınızı farzedelim... Sakın gururlanmağa kalkışmayın... Artık lüzum görmediği için gizliyi açığa vuran bizzat kendisi olmuştur. Hiç sorulmaması gereken tehlikeli suallerin başında «Dün neredeydin? Bugün kimi gördün?» geliyor. Zira kadını kontrol etmek kontrolsuzluğu kontrol etmek hevesine kapılmaktan farksız. Hele yakın maziye karşı duyulan tecessüs?... «Benden evvel kim vardı?... Ya ondan evvel?... Ya ondan daha evvel?...» Bu tıpkı neye benziyor biliyor musunuz?... Kiraladığınız evin sizden evvelki kiracısını merak etmeğe.»

* * *

Lâf kadından açıldı mı tavsiyeler dalga dalga birbirini kovalıyordu artık.

— «Hele suçüstü yapmak hevesi» diyordu «Daima neticesiz kalacaktır. Yakalandığı zaman kıskanç erkeğin suratına tükürürcesine haykıran kadını asla unutmamak lâzım.

— Elinde delil var mı?...

— Var tabii...

— Peki senin delil dediğin şey neye delâlet eder?...

Bu cevabın, suçüstü yakalanan bir tek kadına ait olduğunu zannedenler yanılıyor. Bu cevap sirayet yolu ile kadından kadına intikal eden bir tekerrürdür. Çünkü bu çığır mağara devrinde açılmıştır, kıyamete kadar da sürüp gidecektir. Kadını yalandan, yalanı da kadından ayırmak yapışık kardeşleri birbirinden ayırmak kadar güç bir şey. Bir de yalan söylemek zorunda kalan bir erkeğin halini tasavvur edin. Şüpheli durumdaki bir 15 dakikayı kamufle edebilmek için kafasını saatlerce çalıştıracak, şahitler bulacak, sahte vesikalar düzenleyecek fakat bütün gayretine rağmen çok basit bir noktada yine de açık verecektir. Tıpkı yüzüne gözüne bulaştırdığı marmelâta rağmen marmelât kavanozuna dokunmadığını iddia eden bir çocuk gibi. Halbuki kadın bu bakımdan bitmez tükenmez imkânlara sahip. Yarım günlük bir kaçamaktan sonra mazeretleri yerli yerine yerleştirmek için elinde bir yarım gün daha var. Sonra en cahilinden en okumuşuna kadar her kadının kusursuz bir aktris olduğu da muhakkak. Siz küçücük bir yalan söylerken yüzünüzün kızarmasına, bakışlarınızın kararmasına, sesinizin de garip garip çıkmasına mâni olamıyorsunuz değil mi? Bu tecrübeyle de sâbit. Aksini iddia etmeğe hiç lüzum yok. Ama kadın, en büyük yalanı söylerken bile yalnız sesinin tonuna değil, size olduğu kadar kalbinin çarpıntılarına da hâkimdir.»

* * *

Kadın konusunda her şeyi bilen adam:

— «Beni müzmin bir şüpheci zannedenler» diyordu «Yanılıyor. Benimle ayni sonuca varmak için hakikatleri gereği kadar değerlendirmek kâfi. Kadını, başlıbaşına bir mesele olmaktan çıkarmak, bir muamma açısından hareketle çözüm çareleri aramak derdinden de kurtulmak istiyorsanız kadını olduğu gibi kabul edeceksiniz. Çünkü arzu ettiğiniz gibi olmasına hiçbir şekilde imkân yok.»

Haklı olduğunu ispat için kadın konusunda çok şey bilen bu adam bir de misal veriyordu.

Bir gece, bir sürü kadının bulunduğu bir toplantıya katılmış. Hepsi de her bakımdan birbirine rakip durumda. Çünkü her kadının gayesi bütün kadınlık meziyetlerini kendinde toplayan dayanılmaz kadın gibi görünebilmek esasına dayanıyor.

Hepsini ayrı ayrı inceledikten sonra içlerinde bu hedefe en çok yaklaşmayı becerende karar kılmış.

Kadın henüz yirmi yaşında... O geceki de ilk macerası değil tabii.

— «Sana gelmiş geçmiş olaylarla ilgili bir tek sual sormayacağım» diyor çok bilmiş adam başbaşa kaldıkları zaman. «Çünkü yalan söyliyeceksin, inanmıyacağım. Doğru söyliyeceksin, bana yalan gibi gelecek.»

Kadın, çok tarafsız bir ifadeyle erkeğe bakarak:

— «Haklısın» diyor. «Böyle şeylere hiç lüzum yok.» Birbirimizden hoşlanıyor muyuz?... Mühim olan bu... Çorabımın tekini bulamıyorum... Bana yardım eder misin?...»

* * *

Bu yeni kadına her gün biraz daha alışıyor, ona biraz daha ısınıyordu. Fakat zamanla garip hislere kapılmağa başlamıştı. Başkalarında tenkid ettiği şüphecilik gelmiş, göğsünün tam orta yerine çöreklenmişti. Kıskanıyordu onu... Hem de çok kıskanıyordu. Yıllardan sonra ilk defa kendi kendine mağlûp olmuştu. Bir gece dayanamadı:

— «Benden evvel kimler vardı?... Kaç erkek girdi hayatına şimdiye kadar?...»

Bu sualden bir dakika evvelineye kadar öpüşme anları dışında hep konuşan ve gülen kadın birdenbire susmuştu. Alınmış görünüyordu. Ama sahiden mi alınmıştı, yalancıktan mı?... Belli değildi tabii.

Aradan onbeş dakika geçtiği halde cevap vermemişti henüz. Dalgındı. Bakışları ile odanın duvarlarında dolaşıyordu.

Erkek, hislerine ve tecessüsüne yenildiği için pişman olmuştu birdenbire.

— «Çok özür dilerim» dedi. «Seni kırdımsa affet...»

Kadın hâlâ dalgındı. Dudaklarında hor gören bir tebessüm ürperdi. Gözleri de pırıl pırıldı. Baktı... baktı... baktı... Erkeği sanki ilk defa görüyormuş gibi ısrarla bakıyordu. Sonra, ara yere aşılmaz mesafeler sokan buz gibi bir sesle mırıldandı:

— «Bırak da düşüneyim... Senden evvel hayatıma giren erkeklerin sayısını çıkarmağa çalışıyorum. Henüz yarısına geldim.»

Para babası — Yaaa bayan, bunlar da benim çocuklarım!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Kara bebek

Fransız Kongo'sunda vazifeli memurlardan birinin karısı, Fransa'ya, görümcesinin yanına doğum yapmağa gitmişti... Günü gelince, çukulata renginde siyah kıvırcık saçlı bir çocuk dünyaya getirdi... Şaşıran aileye:

— Bir gün, diye anlattı... Sömürgedeyken, iri yarı bir zenci beni kovalamıştı, çok korkmuştum, herhalde bu heyecan çocuğun rengine tesir etmiş olacak!...

Bu izahatla tatmin olmıyan görümce doktora gizlice sordu:

— Doktor bey, böyle bir şey mümkün müdür?

— Gayet tabiî.

— Sahi mi?...

— Şayet zenci gelininizi yakaladıysa!...

* * *

Günlük mü?...

Turist, bir çiftliğin önünden geçerken arabasını durdurdu:

— Günaydın Madam, yumurta satıyor musunuz?

— Evet Mösyö!

— Yumurtalarınız günlük müdür?...

— Tabiî günlük Mösyö! Tavuklar geceleri yumurtlamazlar ki...

* * *

Kumaşın tersi

İskoç Mac Ferlan terziye giderken yanına oğlunu da aldı. Kendine bir elbise yaptırtmak için gereken kumaşı ve modeli seçti, sonra oğluna dönerek sordu:

— Bu kumaşı beğendin mi?.

— Pek fena değil?...

— Bu kumaş fevkalâdedir ama sen tersine bakıyorsun!...

— Tabii tersine bakarım! Benim işime orası yarayacak!...

— Görüyor musunuz şu sarı ırkı?. Durmadan ürüyor... Ona karşı biz de ayni çareye baş vurmalıyız!

— Benden aldığınız bu çiçekleri kime vereceksiniz?..
— Kabul ederseniz size!

Kardeşi

Yaşı geçkin, evlenmemiş bir kadın, hasta kedisini muayene ettirmek için veterineri çağırır. Veteriner kediyi iyice muayene ettikten sonra:

— Merak etmeyin, Madmazel! der, kedinizin hiçbir şeyi yok!. Yakında yavruları bile olur!..

— İmkânsız der yaşlı kız, hiç dışarı çıkmıyor ki...

— Muhakkak çıkması lâzım değil! Evinizde başka kedi yok mu?...

Yaşlı kız kıpkırmızı kesilir.

— Böyle bir şeyi nasıl düşünebilirsiniz doktor bey! der, o'nun erkek kardeşi!...

Sağlık Bakanı

Adı mühim olmıyan bir devletin Sağlık Bakanı komşu memleketin sağlık tesislerini gezmeğe gider. Gezi protokol dahilinde olmadığı için, Bakan tek başına bir akıl hastanesinden içeri girer ve kendisini müdürün yanına götürmelerini ister. Bakan odaya girer girmez kendini tanıtır.

— Ben X... Sağlık Bakanıyım ve...

Müdür zile basar, içeri giren çam yarması gibi hastabakıcılara yavaşça:

— Bir Bakan daha geldi der, bunu da ötekilerin yanına koyun!...

Dünya Karikatürleri

-PARAVANINIZ NE KADAR ALÇAK
-DAHA MESLEĞE YENİ BAŞLADIM!

-AMAN SİZİN NE KADAR ÇOK ELLERİNİZ, PARMAKLARINIZ VARMIŞ.

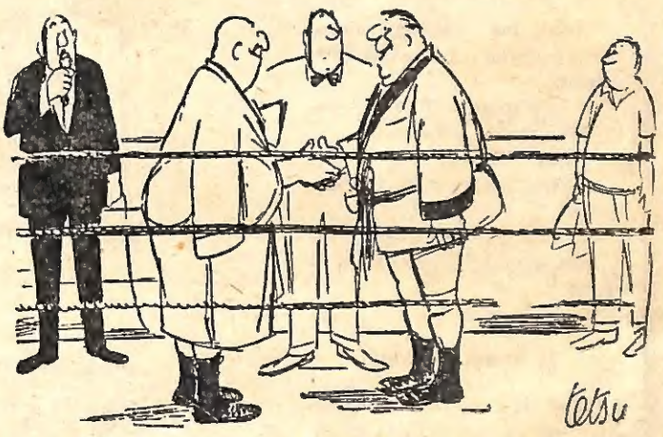

-OOO, MERHABA. ÇOLUK, ÇOCUK NASILLAR?

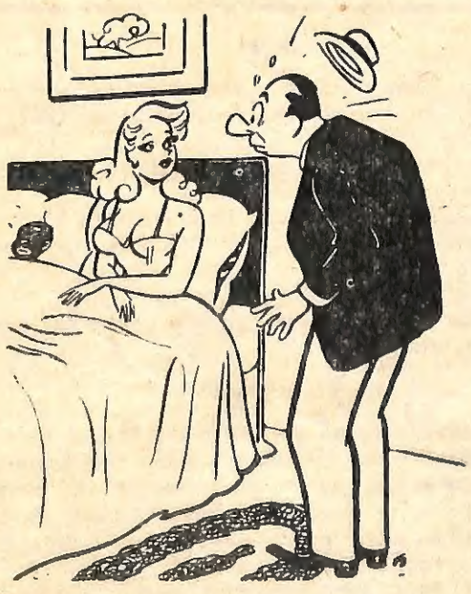

-AMA KOCACIĞIM, BU YAZ PLÂJDA NE KADAR KARARDIĞIMI UNUTTUN MU?

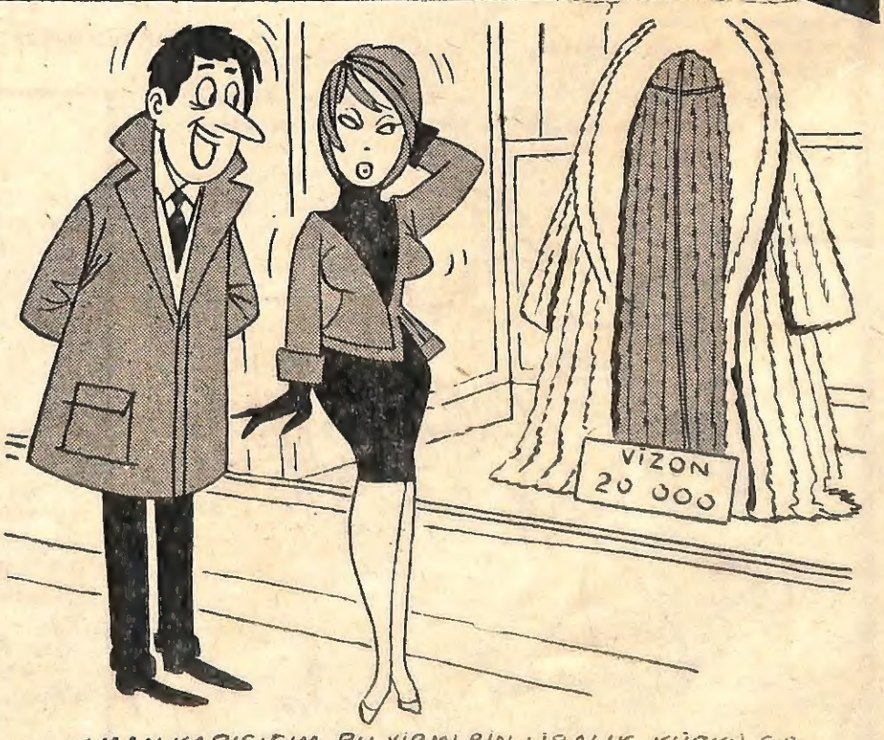

-AMAN KARICIĞIM, BU YİRMİ BİN LİRALIK KÜRKÜ SIRTINDA GÖRENLER, SENİ BENİM METRESİM SANIRLAR!

En güzel Türkçenin en güzel şiirleri:

Gönülden Sesler

Orhan Seyfi Orhon

Bütün kitapçılarda arayınız.

En iyi kâğıt, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş. Fiatı 750 kuruş

AKBABA YAYINEVİ, Divanyolu, Klodfarer caddesi, No: 8—10

Ferhan BOZKURT, Ankara caddesi Kebeci han, İSTANBUL.

AK - 14

Ali Muhiddin

Hacı Bekir

Tatlıları enfestir,
Hamur değil, canfestir!
Usta elde oklava:
Açmış yüz kat baklava!

Dünyanın ağız tadı:
Hacı Bekir'in adı.

Şekerleri, şekerlemeleri, kaymaklı lokumları, kurabiyeleri ve emsalsiz kestane şekerleri ile dünyaya şöhret salan

Hacı Bekir Zade: Ali Muhiddin

müessesesi, çeşitli tatlıları, tahinhelvaları ile de sofralarınızın tek zevki, tek lezzetidir.

AK - 15

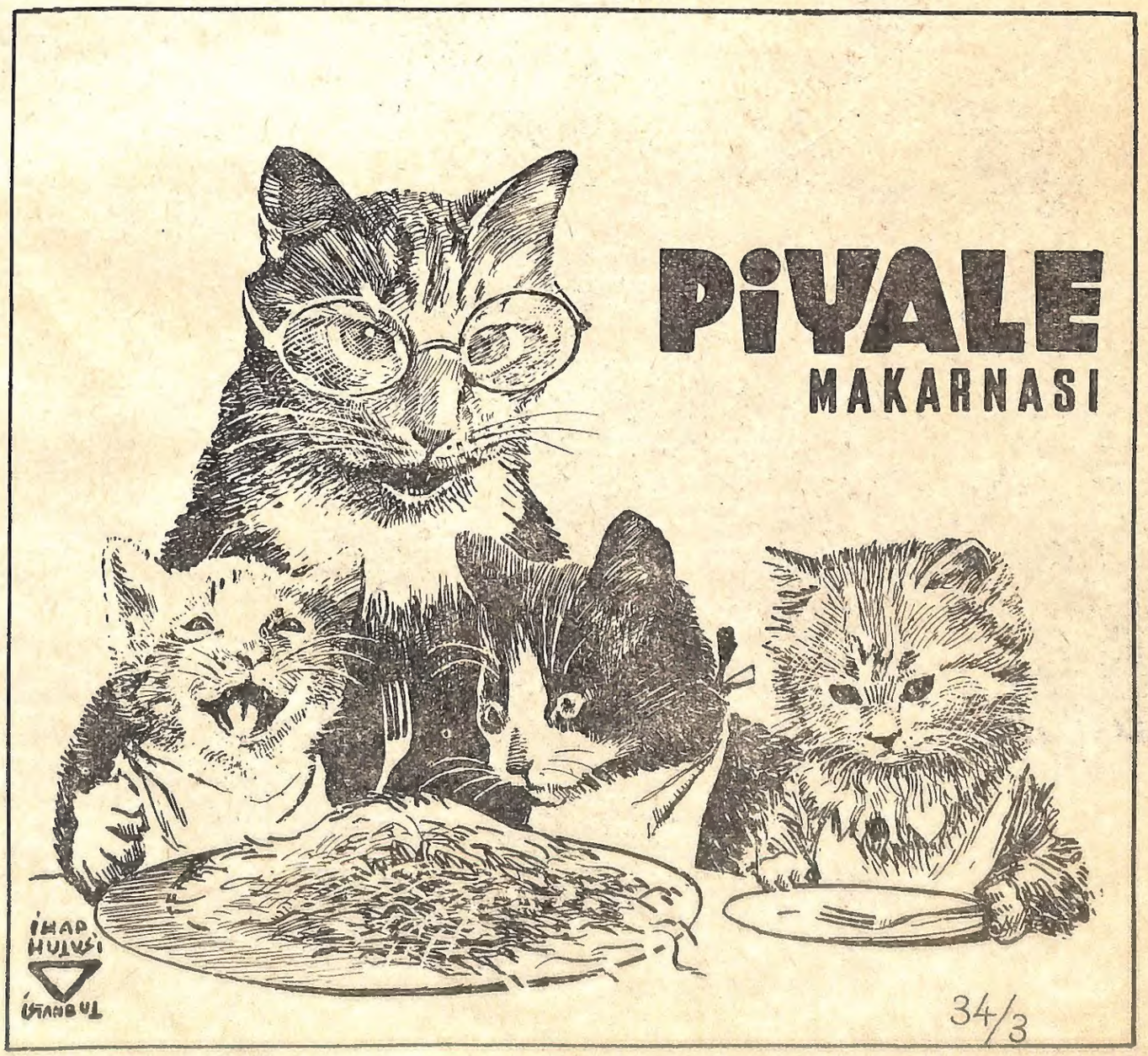

Reklâmcılık - 5775 - 16

Akbaba

-ŞEKER.. ŞEKER.. ŞEKER.. VAR MI ŞEKER İSTEYEN?

-AMAN POOOL, MARİNİN YARDIMDAN HOŞLANMADIĞINI BİLMİYOR MUSUN?

-İŞTE BU KOKUDAN İSTİYORUM.
-NASIL VEREYİM, O BENİM KENDİ KOKUM!.

İŞTE ORADA.. ORADA!
-AH BENİM KURUNTULU KOCAÇIĞIM.. YİNE GÖZÜNE HAYALET GÖRÜNÜYOR!